

OCAK 1963 - 36
SAYI : 36, CILD : 3
FIYATI : 150 KURUŞ

TÜRKİYE METAPSİŞİK
TETKİKLER VE
İLMİ ARAŞTIRMALAR
CEMİYETİ
NEŞİR ORGANIDIR.

Cemiyet adına Sahip ve
Mes'ul Md. :

SUAT TAHSUĞ

HAZIRLAYANLAR :

Ata Atalay
Feridun Tepeköy
Sefa Özbay
Erol Haras
Ergün Arıkdal
Yaşar Doğaner
Ali Erman
Azime Siler
Erol Sevil

İdarehane ve Cemiyet
binası : Taksim, Sıra-
selvileri: Bilürücü Çık-
mazı, Sümbül Ap. 14/2
(Otel Santral Sokağı)

Dizgi ve Baskı :
İstanbul Matbaası

Abone ücreti :
Yıllık 18 lira

Haberleşme, Abone ve
Havale adresi :
RUH ve MADDE
P.K. 1157 - İSTANBUL

Sevgili Okuyucular

Gökyüzündeki yıldızların muntazam hareketle-
rini gören çok eski insanlar aylara ve mevsimlere
göre çalışmalarını daha iyi düzenlemek için bugün-
külerine yakın takvimler yaptılar. Bu, daha aşağı
seviyelerden kurtulan insanlığın kendini kâinat
ahengine uydurmak için yaptığı ilk çalışmalardandı.

Yıllar kışla beraber ölüyor, tabiat baharın ilk
ılık rüzgârlarından evvel, yeni bir doğuşun arifesin-
de bulunuyordu. Tohum toprağa düşüp çoğalmak,
yeni tohumlar, bereket sağlamak için ölüyordu.

Böylece insanlar yeni yıl bayramlarını kutlama-
ya alıştılar. Üst âlem için duydukları saygıyı şölen-
lerle, kurbanlarla ifade etmeye çalışıyorlardı. Bu,
insanların «Biz yilce kanunlara uymaya hazırız; o
kanunların da bizim yeryüzündeki hayatımızın mutlu
bir şekilde devam etmesi için kanat açmış olduğuna
inanıyoruz. Eğer biz cahilliğimizle hatalar işlerssek,
yahut imtihanlarımız bize dayanılmaz gibi gelirse,
bizden yardımlarınızı esirgemeyin» tarzında bir di-
lek gibi idi. İnsanlar, tabiat kanunlarına uygun di-
leklerde bulunmayı böyle böyle öğreneceklerdi.

Önümüzdeki yeni yılın da, hepimiz için bereketli
bir mahsul yılı olması dileğimizdir. Biz artık eski in-
sanlar gibi, mihraplarda buğday veya kesilmiş hay-
van yakmıyoruz. Ancak, müsbet ve gayri şahsi ça-
lışmalarımızı insanlığa adayabiliriz.

Cemiyetimiz her faaliyetinde gayri şahsidir. Ga-
yemiz çalışmalarımızı toprakta yeniden yüzlerce
fazlasiyle canlanmak için ölen bir tohum gibi, ta-
biatın şaşmaz kuvvetlerine takdim etmektir. Top-
rak, yağmur, rüzgâr ve nihayet güneşin, o tohum-
ların yeniden toprağa düşecek tohumlar halinde ço-
ğalmasına çalışacağına iman etmişiz.

Bizler bu faaliyetimizde birbirimizin benlikleri-
mizin en derin köşelerini göremeyiz. Fakat üstün
âlemin şaşmaz gözlerinde hepimiz durgun su pınar-
ları gibi şeffafız.

Mahsullerimizin bereketini kontrol edecek Ya-
nılmaz Gözler elbette ki bu pınarların saflığına göre
hükmedeceklerdir. Biz de, hep beraber, mahsniümü-
zün güzelliği ve bolluğu ile neticeyi anlamış ola-
cağız.

RUH ve MADDE

ADIMLARIMIZI SONSUZLUĞA ATALIM

SUAT T. AHSU

Gebe bir dişi kaplan günlerce yiyecek bulamadan dolaşmıştı. Bir ara civarında otlayan yabancı keçilerin arasına düştü. Onların üzerine saldırmak isterken doğum sancularına tutuldu ve dünyaya getirdiği yavru kaplançığın yanında takatsizlikten ölüverdi. Korkudan dağılan keçiler, geri döndüklerinde anasını yanında inildiyeen bebek kaplanı buldular. Annelik sevgisiyle onu evlât edinâiler ve kendi yavrularıyla birlikte onu da emzirdiler. Keçilerin iltimâmı boşuna gitmedi; yavru büyüdü ve onların lisanını öğrendi. O da onlar gibi meliyordu. Başlangıçta siiri dişleriyle keçiler gibi otlamak ona zor geliyordu. Fakat sonunda ona da alıştı. Takip ettiği ot rejimi onu sıhhatli yetiştirdi ve karakterine bir tatlılık verdi. Keçiler arasında yetişen bu kaplan yavrusu erişkenlik çağına vardıkdan sonra bir akşam, sürü yeni bir hücumu maruz kaldı. Bu defa saldıran yetişkin, vahşi bir erkek kaplandı. Bütün keçiler kaçtılar. Fakat o, korkusuzca orada kaldı. Tabii ki şaşırmıştı. Ormanın korkunç yarattığı ile yüz yüze gelmekten doğan bir hayret içindeydi. Bir zaman sonra kendine geldi. Acımacak bir meleme ağzından çıktı; bir parça ot kopardı ve çiğnemeğe başladı. Diğerleri onu dikkatle süzüyordu.

Birden ona sordu: «Bu keçiler arasında ne yapıyorsun? Orada ne geveleyip duruyorsun?» Zarafetli küçük mahlûk meledi. İhtiyar kaplan hakikaten korkunç bir tavır takındı. «Niçin bu aptalca sesleri çıkarıyorsun?» diye kükredi. Diğerleri cevap vermeye kalmadan onu ensesinden yakaladı ve civardaki bir bataklıkta götürdü. Aynı aydımlattığı durgun suda, onu kendi yüzünü seyretmeğe zorladı. «Şu iki yüze bak» dedi, «birbirinin aynı değil mi? Bir kaplan gibi kocaman bir kafan var. Aynı benîmki gibi. Niçin kendini bir keçi zannedyorsun? Niçin meliyorsun? Niçin otluyorsun?» Genç kaplan bir cevap veremedi, suyun sathına akseden iki aksi mukayese etmeğe devam ediyordu. Sonra bir rahatsızlık duydu, yeniden titrek, belirsiz bir ses çıkardı.

Vahşi hayvan yine onu ensesinden yakaladı ve yutasına götürdü. Bir gün evvelki arından kalma çiğ, kanlı bir et parçasını onun imine sürdü. Hayvanlık nefretle titredi. O zaman kaplan küçüğün itiraz melemesine aldırmaksızın sert bir tavırla emretti: «Al, ye, yut bunu!» Yavru mukavemet etti; fakat müştereken et zorla çenesi arasına yerleştirildi ve koca kaplan onun çiğneyip yutmasını dikkatle takip etti. Yiyeceğin sertliği alışılmamıştı ve çok zorluk veriyordu. Tam ağzından çıkararak yeniden zayıf melemesiyle boğazacaktır ki karanlık lezzetini aldı. Hayret etti; fakat iştihayla neticeyi bekledi. Yeni yiyecek boğazından aşağı indiği ve et midesine değdiği zaman belirsiz bir zevk duydu. Bu andan itibaren acayip ve köklü bir enerji bütün organizmasını sardı, başı döndü, sarhoş gibi oldu. Dilini şaklattı, yanaklarını yaladı. Sonra doğruldu. Kudretli bir esnemeyle esnedi. Sanık yıllarca devam eden bir uykudan uyanmış gibiydi. Sirtını kamburlaştırdı, kollarını gerdi; pençelerinden tırnaklarını çıkardı. Kuyruğu toprağı dövüyordu. Birden, bir kaplanın müthiş ve muzaffer kükremesi boğazından bütün kuvvetiyle çıktı.

Vahşi öğreticisi sahneyi dikkatle ve gittikçe büyüyen bir memnuniyetle seyrediyordu. Değişiklik uuku bulmuştu. Kükreme bitince sertlikle: «Şimdi, gerçekte ne olduğunu biliyor musun?» diye sordu. Ve genç talebesine, kendi öz tabiatının gizli kalması taraflarını öğretmek üzere ona: «Gel, dedi: «Şimdi ormanda avlanacağız.»

Yukardaki satırlar bir Hint hikâyesinden alınmıştır. Kendi öz tabiatını öğrenen insanın keçiler arasında kalmış bir kaplan yavrusuna benzediğini anlatır. Demek ister ki insan, kendini zannettiğinden çok daha fazla bir şeydir. Herhangi bir muhitte gözlerini hayata açan insan yavrusu, bu öz benliğinden arada bir gelen ikazlar hariç, muhitin kendini görmek istediği gibi olduğuna kendini inandırmıştır: Nereden gelip nereye gittiğini bilmeden, kısacık hayatını para kazanıp çocuk ye-

üstirmeye harcayan. muhitini şaşırtmamak için umumi kaidelere boyun eğen..

Kozmik bir tekâmülle bir dünyaya gelen bir cevherin o dünyada yapacağı işler muhitine intibak etmekten çok daha fazla bir şeyler olmalıdır.

Evvelâ kendi tabiatının ne olduğunu bilmelidir. Devasa bir tekâmülün hazinelerine sahip bir benliği onun yeryüzündeki küçük hürriyetini fersah fersah aşmaktadır. Bildiğimiz ve bilmediğimiz çeşitten hayatları onu buralara getirmiştir. O, kendi içindeki bilgisini ortaya koymak üzere yeryüzünde, kâinatın umumi ahengine uygun bir çalışma yapacaktır. Bir bedenden, bir nüfus kâğıdından, sosyal zaruretlerin kendisine yapıştırdığı etiketlerden ayrı olduğunu keşfedecektir. Memur, aile babası, tüccar, ev kadını, yaşlı, genç, güzel, çirkin, sıbhatli veya sıhatsız sıfatları onun geniş benliğinin yanında sönük bir gölgeden ibaret kalmaktadır.

Onun o benliği, kâinatın üst plânları ile temas halindedir. Onun bu dünyadaki hal, vasıf ve mecburiyetleri bir taraftan kendisinde eksik olan bazı bilgi ve kabiliyetleri geliştirmeğe yararken, kendi üstün bilgi ve kabiliyetlerinden aynı plânlar içinde bulunan başka kardeşlerine de bir şeyler vermek durumundadır.

Bu fikrimizi iyice belirtebilmek için, dâhi diye adlandırdığımız kişileri gözönünde bulduralım. Çoğu basit, hattâ dar ve kötü şartlar içinde dünyaya gelmiş olan bu kimseler muhitlerini, hattâ çağlarını aşabilmişler, ilerde gelecek olanlara seslenebilmişlerdir.

Bu, kendi içlerinden temasta buldukları yüksek plânlardan aldıklarını öğrenebildiklerini başkalarına verebilmek için yapıları mutlu bir çalışmadır. Düşünelim ki «inedeniyet» dediğimiz bugünün eriştiği hayat tarzını kâşiflere, şairlere, peygamberlere, mimarlara, dokumacılara, maden ocaklarında çalışanlara, alimlere, terbiyecilere, artistlere, gemicilere borçluyuz.

Karışık gibi görünen şu dünyada, herkes bir şeyler yapıyor, bir şeyler getiriyor, bir şeyin icat ve ihdasına vasıta oluyor. Bu hallerin nizamları, insanların umumi liyakatlerine göre beşeriyetin bir ahenk içinde ilerlemesine nezaret ediyor.

Daha bugün tanı nâtuasiyle medenî de-

ğilsek, birbirimizi öldürüyorsak, birimiz açken, öbürümüz mide fesadına uğruyorsa, birbirimizi anlatmaya çalışacak yerde kızıyor, kin duyuyor, iftira ediyorsak bunun mes'ulu kimdir?

İnsanlığın ilerlemesi için, yukarı âlemlerin bilgilerinin tatbikatçılarının çoğalması lâzımdır. Fertlerin benliklerinde peyderpey yayılmakta olan bilgiler insanlığı mutlu bir istikbale doğru götürmektedir.

Her ferdin, hiç bir ümitsizliğe kapılmadan, şartlarından şikâyet etmeden, kendisi tek mes'ulmüş gibi çalışması lâzımdır. Büyük işlermiş gibi görünen bu tarz faaliyetler aslında — herkesin anladığı mânâda — büyük değildir. Bir filozof, bir kâşif, bir edebiyatçı herkesin gözü üzerinde olan bir adam olmaya lüzum yoktur.

Bu bahsettiğimiz işleri, bir berber, bir memur, fakir, zengin, muhiti dar veya geniş herkes yapabilir. Bu evvelâ gerçeği öğrenmek, bilmeyi arzulamakla başlar. Körü körüne bir imanla, tekrarlınmış, ezberlenmiş bir bilgi ve doğmaların dışında kendi içimizde tasvibini bulduğumuz bir bilgiyle bilme, idrak etmek.

Ben yaşayan bir varlığı. Şerefli bir geçmişim, tasavvur bile edemeyeceğim bir istikbalim var. Kâinatın umumi nizamı içinde, haddini ve mes'uliyetini bilerek gerçek kâinat nizamının tahakkukuna kendi kabiliyetlerimi adıyorum..

Böyle bir mukaveleden sonra her zerresi canlı olan kâinatın selâmınıza cevap verdiğini böceklerle ve yıldızlarla akraba olduğunuzu, görünmeyen şuurlu kuvvetlerin tahtı himayesinde, aşk ile, sevgi ile dolu işe koyulduğunuzu görürsünüz.

Her karşılaştığımız zorluk bir imtihan, her zorluğu yenişimiz yeni bir bilgi ve faaliyet kapısını açılıştır.

Koskoca kâinatın içinde küçük bir insan ömrünün vereceği sıkıntılar size gülünç görünür ve umumi ahenk yolunda atacağımız her adım, zaman ve mekân içindeki yerini kaybederek sonsuzlaşır.

Böyle bir dünyada kedere ve ümitsizliğe yer var mıdır? Keder ve ümitsizlik ancak, başlangıçtaki uasalda olduğu gibi, keçilerin dünyasındadır.

OLAYLAR

AraSında

Geçen sayımızda, batı âleminde de «ölümden sonra yaşama» ve «yeniden bedenlenme» vak'alarını ispat edici delillerden bir usanma meydana geldiğini anlatan bir yazı neşretmiştik. İnsanoglu hayatta öyle hâdiselerle karşılaşmaktadır ki bunların izahı yukarıda bahsettiğimiz düşün-celerin sınırını aşmaktadır. Bunların nede-nine girmediğe kendimizi pek faydalı bir iş yapmış addedemeyiz. Aşağıda nakledeceğimiz hâdise seneler önce güney Hindis-tan'da bir tren makinistinin başından geçmiştir :

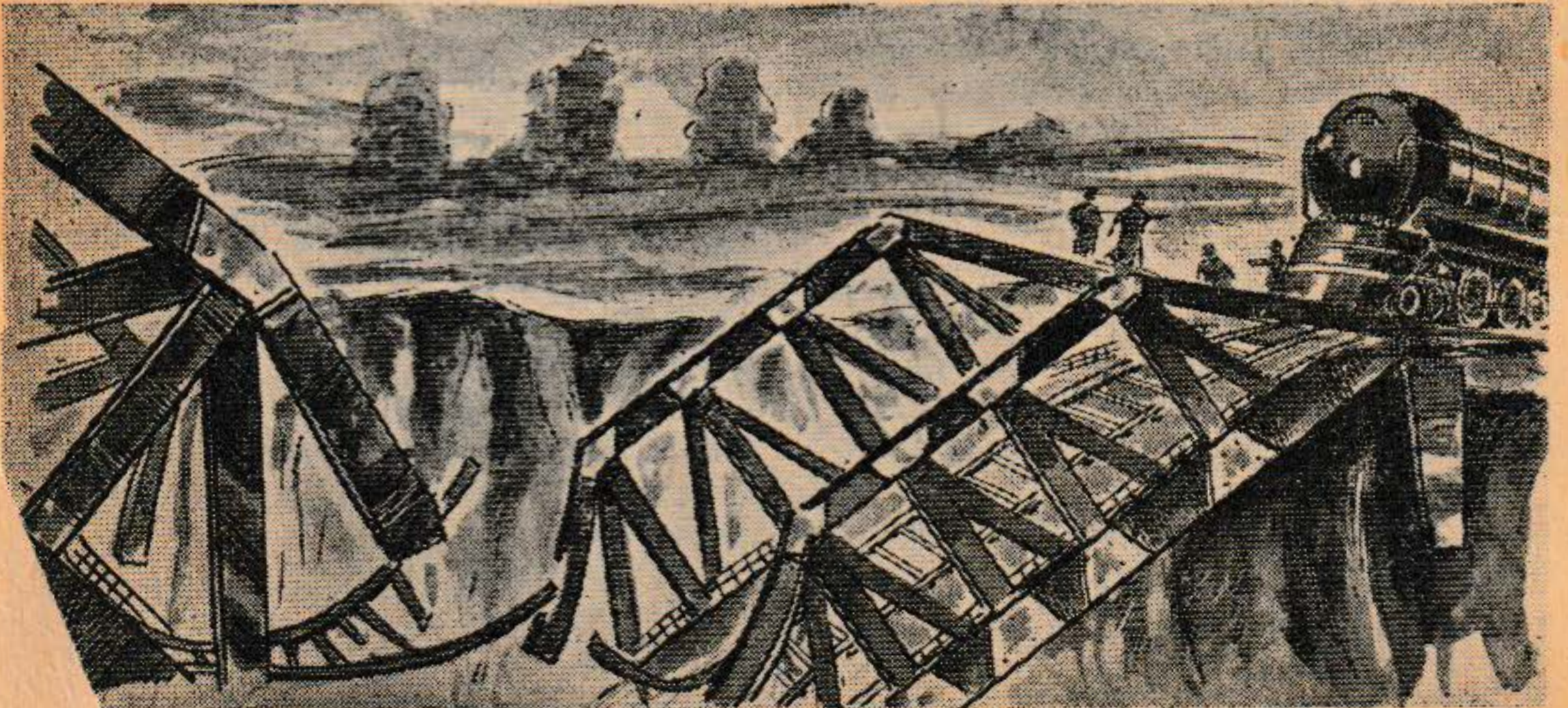
«O zaman Kalküta - Madras ekspresi-ni idare ediyordum. Kullandığım katar, eks-preslerin normal hızları ile geçeceği büyük

*Bir köprünün
Yıkılmasından az önce
Esrarlı bir şekilde
Durdurulan tren*

bir köprünün önüne gelmişti. Saatlerden beri yağmur yağıyordu. Ve köprünün altındaki nehir, yolun balastlarına kadar yükselmişti. Âdet üzerine köprüye varmadan, köprünün önündeki küçük durakta durdum. Yolu geçmem için yeşil ışıklar yakılmıştı; köprüyü serbestçe geçebilecektim. Ekspresi bir an durdurduğum için ve köprüyü de muayyen bir hızla geçmem icap ettiğinden makineye lüzumlu sür'ati verebilmek üzere bir müddet geri gittim. Ve bütün hızıyla köprünün üstüne geldim. Birdenbire idare ettiğim koca âlet duruverdi! Dışarı sarktım. Kondüktör yola atlamış, ilerlemem için işaretler yapıyordu. Yolculardan birinin imdat işaretini çekip çekmediğini kontrol etmek onun vazifesi idi. Böyle bir şey olup olmadığını anlamak üzere baktığımda yeşil bayrağı ile bana hareket işareti verdiğinden, imdat işaretinin çekilmediğini anladım.

«Yeniden ekspresi geri aldım ve istenilen sür'ati verdim. Fakat aynı yere, yani köprünün başına gelince yine lokomotif birden durdu. Hiç bir fren yapılmamıştı. Aradan birkaç saniye geçmişti ki müthiş bir gürültü duyuldu. Koca köprü çökmüş, nehre yıkılmıştı.»

Bu hallerin göze çarpmayanlarına herkes aşağı yukarı her gün rastlamaktadır.

Bir kaza çıkacağı zaman muhtelif maniere yola çıkamayanlar veya tamamen aks. içinde bulunduğumuz hâdiselerin başıboş olmadığına ve maşeri tekâmül plânına uygun olarak yürütüldüğüne bir delildir. Aynıca bu hâdiselerin göze batar tarzda oluşu, insanların bu yolda bilgi almalarını temin eden bir âmil olmaktadır. Zira o trenin yıkılış saatinden daha geç oraya varmasını temin edecek ve göze çarpmayacak bir sürü hal düşünülebilir.

RUSYA'DA TELEPATİ VE HIPNOTİZMA

Bir Macar-Sovyet haftalık dergisi olan «Orszag-Vilag» (Memleket ve Dünya) telepati, düşünce nakli ve hipnotizmanın Sovyetler Birliğinde artık (materyalizm-diyalektik) çerçevesinde ilmi hakikatler olarak kabul edildiğini bildirmektedir.

Mecmuanın hususi muhabiri Leningrat Üniversitesindeki en büyük âlimlerin bu hususta yapılan araştırmaları, insan zekasının bir sapıtması değil de bunlar üzerinde yapılacak çalışmaların «insan bilgisi için zaruri» bulunduğunu bildirdiklerini nakletmektedir.

Muhabir laboratuvarlarda «düşünce nakli» tecrübelerine iştirak etmiş, bu çalışmalarını idare eden Profesör Vassilev'e sualer sormuştur.

Sovyet bilginine göre bir hipnotizörün beyni bir nevi radyo vericisi gibi çalışmakta ve medyomların beyni radyo alıcısı vazifesi görmektedir. Tecrübelerinde medyomların, odanın diğer bir köşesinden, başka bir odadan, başka bir bina, hattâ başka bir şehirden hipnotizörlerin emirlerine itaat ettiklerinin teyyüt ettiğini beyan etmiştir.

Profesör Vassilev, telepatinin çok kolay izah edilebilen bir hâdiseye olduğunu bildirmiştir: Bir dimağ başka bir dimağa kuvvetle sinyaller gönderdiği takdirde öbürünün bu işaretleri almaması için hiç bir sebep yoktur, demektedir.

Bir konferansta toplanan bilginler «psişik» in «fizik» üzerine, fizik'in psişik üzerine tesirlerinden bahsetmişler ve «bu nevi bir bilgi olmaksızın insan mevcudiyeti

bir sır olarak kalmağa mahkûmdur.» demişlerdir.

Bir Rus bilgini Semyon Kirlian, karısı Valentine'in yardımı ile bir süjenin elinden çıkan flüid'lerin fotoğrafını çekmiş ve bunun «ilim âlemi tarafından bugüne kadar bilinmeyen bir hâdiseye» olduğunu beyan etmiştir.

1890 senesinde Dr. Baraduc «İnsan ruhu ve görünmeyen ışınlarının ikonografisi» ve 1897 senesinde «Hayati kuvvet, flüidik - hayati bedenimiz» isimli kitaplar neşretmiştir.

W. Leadbeater ve Dr. Walter J. Kilner, 1920 seneleri civarında «İnsan avrası» nı incelemişlerdir.

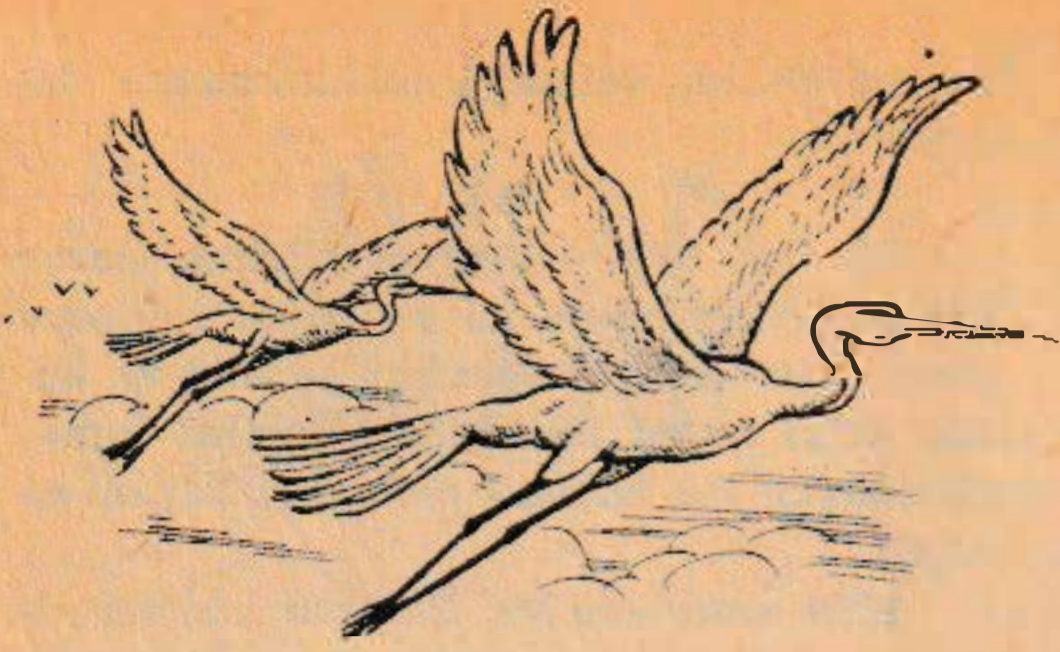
Yukarıdaki misal ilimde, hiç bir zaman kapanıklığın ve tek taraflı görüşün yerinde bir şey olmadığını ispat etmektedir. Materyalist bir görüşe sahip bir çevrede yetişen bilgin Semyon Kirlian'ın bu bilgisizliği kendi kusuru değildir. Burada çok eski bir islâmi darbimeseli hatırlatırız: «İlmi Çinde bile olsa arayınız.»

Semyon Kirlian tarafından çekilen bir süjenin parmaklarından çıkan flüid'lerin fotoğrafı.

LEYLEKLERİN ÖN SEZGİSİ

Tesalya'da 1953 senesinde bir yaz sabahı, Yunanistan'ın bu dağlık mıntikasının sakinleri leyleklerin yuvalarını acele ile terkettiklerini gördüler. Gagalarını bütün kuvvetleriyle takırdatarak gökyüzünde muayyen bir bölgede toplanıyorlardı. Ora-

BİR RÜYA BİR MEZAR FOTOĞRAFINI YERİNE ULAŞTIRIYOR

Bir Alman dükkân sahibinin rüyasında almış olduğu bir talimat Liverpool'lü bir aileyi sevinç içinde bırakıyor. Bu yazıyı yazan Liverpool Echo gazetesi, buna şayanı dikkat bir hikâye ediyor. Hikâye şu :

Liverpool'lü bay ve bayan C. Bell Antwerp'i ziyaretleri esnasında, harpte ölmüş olan bir akrabalarının mezarının fotoğrafını çekmek istemişler. Fakat alâkalı makamlardan bütün uğraşmalarına rağmen bir türlü müsaade alamamışlardı. Alman makamları yabancıların mezarlığa girmelerini ve fotoğraf çekmelerini yasak etmişti.

da toplandıktan sonra dönmeğe başladılar. Aynı zamanda tak-tak'larına da devanı ediyorlardı. Tesalyalılar leyleklerin bu hareketini bir felâket haberi olarak karşıladılar ve evlerinden dışarı fırladılar. Az zaman sonra büyük bir zelzele şehrin altını üstüne getirdi. Sükûnet avdet edince yıkılan evlerin birkaç bin olduğu görüldü. Normal olarak ölü adedinin çok yüksek olması icabediyordu. Fakat leyleklerin ikazı sayesinde ancak otuz kişi kadar ölmüştü. Bu kimselerin çoğu da leyleklerin bu âni telâşlarının bir felâket haberi olduğuna inanmayanlardı.

Naklettiğimiz bu vak'anın yıkılacak köprü önünde duran tren vak'asından daha açık bir hâdise olarak kabulü kabildir. Muhtemeldir ki leylekler duydukları bazı ultrasonların tesirinde hareket etmişlerdir. Fakat tabiatın insanlara tehlikeleri haber verecek böyle mekanizmaları olması harikulâde bir şey değil midir? Eski sayılarımızda, Antillerdeki Sen Piyer şehrinin Pele yanardağının indifaından evvel böyle hâdiselere şahit olduğu zikredilmişti. Büyücüler bir felâket geleceğini haber vermişlerdi. Hassas tabiatlı kimseler rüyalar görmüşlerdi ve bir kaptan yükünü tamamen yüklemeyen ve görünüşte hiç bir sebep olmaksızın limanı terketmiş, kaçmıştı. Ertesi gün dağ patladı ve dört bin kişi öldü.

Elbette ki her şey kanunlara uygun olarak cereyan etmektedir. Fakat bu kanunları gittikçe daha iyi öğrenebilmek için gözünden hiç bir şeyi kaçırmamak, hiç bir şeyi hor görmemek ve aklının ermediğine saçma deyip geçmemek, ancak objektif araştırmalar yapmak lazımdır.

C. Bell ailesi Liverpool'e evlerine döndükten birkaç hafta sonra Belçikalı bir dostlarından bir paket alıyorlar. Paketin içinden arzu ettikleri mezarın altı fotoğrafı ile keyfiyeti izah eden bir mektup çıkıyor. Mektupta Belçikalı ahbap şöyle yazıyor : «Almanya'da küçük bir şehri gezmiye gitmiştim, bir gün sigara almak maksadıyla bir dükkâna girerken vitrinde bir asker mezarı fotoğrafı gözüme ilişti. Bir İngiliz askerinin mezarı ibaresini okuduktan sonra, mezar taşında askerın ismi ve künyesini bir anda okudum ve bunun sizlerin şiddetle arzu ettiğiniz fotoğraf olduğunu hatırlayarak derhal içeri girdim. Dükkân sahibine: «O fotoğrafı İngilteredeki ailesine göndermek üzere almak istediğimi söyledim. Adam hiç hayret etmeden sakın bir sesle tabii dedi ve ayrıca fotoğrafın hangi şerait altında vitrininde bulunduğunu şu şekilde izah etti :

«Bir rüya gördüm; rüyamda bana deniliyordu ki : "Falan mezarlığa gideceksin ve filânca mezarın fotoğrafını çekerek vitrinine koyacaksın" mezarın yeri ve askerın isim ve künyesi sarıh olarak verilmişti, diyerek rüyasını anlattı. Fotoğraftan altı adet verdi ve size aynı zamanda şunları iletmemi istedi : «Ben de bir oğlumu kaybetmiş bulunuyorum. Oğullarının mezarına ömrüm boyunca lüzumlu ihtimamı göstereceğimi vaadediyorum.»

DOĞMATİZMA

Ve

METODİK ŞÜPHE

ERÖN ARIKDAL

Tarihi devirlerle beraber sürüp gelen ve gerçekten de tarihin esas yapısını tayin eden fikir sistemleri, türlü şekiller ve bağlanmalarla insan zihniyetini şu veya bu yönde sevk ederek ruhtar üzerinde hâkimiyet kurar. İlk çağın sathî ve basit realitesi tabiatı yavaş yavaş tanımanın ve her şeyde «korkulu bir sebep» aramanın neticesi olmakla beraber, gene de fikri sistemden mahrum değildi. Buradan Eski Yunan ve Hint filozofisine, din ve okültizme geçen ve bizlere kadar ulaşan fikir sistemlerine, dolayısıyla realitelere, geçmek mümkündür. Bu filozofilerin derin ve mutluluk veren realiteleri içinde yuğrulan zihin, kendini tatmin etmek, gerçeği aramak ve bilgelige ulaşmak gayesiyle çırpınıp durmuş ve nihayet Orta Çağın dogmatizmi içine sapanmıştır. Bunca asır hep yeni yeni realiteleri atlayarak gelen insan zihniyeti, bu devirde, hakikati göremeyecek kadar içine kapanmış bir benlik ve aşırı bir şekilcilige düşmüştür. Bu suretle dogmatizm bir nev'i Ortaçağ zihniyeti olmuştur.

Sözlerimizin konusunu teşkil eden dogmatizmi nasıl anlatmak mümkün olabilir? Dogmatik insan, içe dönük bir psikolojinin verdiği bir yaygaracılıkla, mutlak hakikate ulaşmanın mümkün olduğuna ve kendisinde böyle bir mutlak halin bulunduğu tam bir inançla bağlı olduğunu söyler. Hakikate yalnız kendisinin sahip olduğu zehabı içindedir. Ona göre içinde bulunduğu fikri sistem biricik realitedir; kendi düşüncelerinin aksini iddia eden her türlü fikir ve kanaati hakir görür. Dogmatik tip, bu sebeple sübjektif hükümlerinin baskısından bir türlü kurtulamadığından, eşyayı ve olayları realitenin ışığı altında görmek hassasından mahrumdur. Bu realiteyi göremezlik hali, neticede, düşüncelerinin ifa-

desinde bir «kat'ilik» yanılma ihtimalini önceden reddeden bir «basitlik» doğurur. Bu fânî dünyada her şeyin «nisbi» olduğu gerçeğini, kademeleşen şuurların kendilerine has tesir plânlarına tâbi olarak idrakli hale geldiğini düşünemeyecek kadar sapanmış bir zihniyete sahiptirler.

Bütün bunların aksine olarak gerçek bir ilim zihniyetine sahip olan insan, mutlak fikrinden hareket etmeyecek kadar hadini bildiğinden, her zaman hükümlerinde «yanılma ihtimalinin mevcut olduğunu» kabul eder ve bunun içindir ki ifadesinde bir «yumuşaklık» vardır. Metodik şüphe ve kendini tenkit, onun çok yönlü ve çapraşık olduğuna inandığı hakikate ulaşmak hususunda kullandığı araçtır.

Hükümlerini verirken olayları kılı kırk yararcasına incelemesi ve bu suretle «hata ihtimalini» asgariye indirmesi metodik şüphanin neticesidir. Çağdaş zihniyeti, Ortaçağ zihniyetinden tefrik eden de budur. Descartes (Dekart) ın dehası «Metodik şüphe» hiç bir zaman inançsızlık doğurmaz; hükümlerimizde daima ihtiyatlı olmamızı öğretir ve tekâmülün hakikate doğru sivrilmenin vasıtasını gösterir.

Kendini tenkide gelince : zihni kontrol ve pek kat'i hükümlere gitmemektir. Acz ve noksanını bilerek yukarıya yönelmiş bir ruhun kudreti, şuurunun müteal rahmetten aldığı bilgi nisbetinde, devleşir ve ulviligin verdiği sevinç içinde kalır. Önceden kendisine verilmiş bir takım fikir ve kanaatlerin kölesi değil, aksine olarak, gözlerini dış âleme çevirmiş, her türlü sübjektif baskıdan kurtulmuş, hâdiseleri müşahede kabiliyetine sahip, hükümlerinde ihtiyatlı ve daima araştırmacı bir şahsiyetin sahibidir.

Kısaca, devirlerin ihtiyaçlarına göre ortaya çıkan fikri sistemlere bağlanan insanogl, kendini esas sanmak gibi kısır neticeli bir sabit fikre kapılmadan tekâmül edebilir. Dogmatik adamın münakaşaya kabul etmez basit bencilliğine ve korkunç taassubuna karşı, fikirlere saygı esasına dayanan serbest münakaşayı insanlık haysiyetinin biri sayan mütekâmil insan ileri medeniyetin mümessili olmuş ve olagelecektir.

Orta Amerikanın Sihirli Mantarları

BU YAZIDA ORTA AMERİKA'DA YETİŞEN BİR MANTARI YEMEKLE İNSANLARIN GÖRÜNMEYEN ALEMİN KAPILARINI AŞTIĞINI OKUYACAKSINIZ. MİLATTA İKİ BİN YIL ÖNCE AZTEKLER BU MANTARLARI BİLİYORLARDI; HEYKELLERİNİ YAPARAK ONA NE DERECEDE DEĞER VERDİKLERİNİ ORTAYA KOYDULAR.

1953 senesinde, Meksika'nın sarp, yolsuz bir bölgesi olan Oaxaca vilâyetinin küçük Huautla de Jimenez şehrine, Bay ve Bayan Wasson, onaltı yaşındaki kızları Macha, etnolog Weitlaner ile birlikte rivayet halinde duydukları bir meseleyi tetkik etmek üzere gelmişlerdi. Bir dağın yamaçlarına sıralanmış kulübeleri, yeşillikler arasında ve güneş altında bu mevsimde çok güzel görünüyordu. Hava nefisti; binlerce yabancı çiçeğin kokusuyla doluydu. Yükseklik sineklerin yaşamasına elvermiyordu. Bununla beraber buralara turist gelmezdi. Çünkü birkaç el arabasından başka bütün bu muntıkada tekerlekli vasıta yoktu. Yol mevcut değildi. Burada yaşayanlar hiç ayakkabı giymemişlerdi, yerde uyuyorlardı. Saate bakacak kadar bile okumaları yoktu.

Bayan Wasson çok gecikmeden kendilerini misafir eden ilkokul öğretmeni Ba-

yan Herlinda Martinez'e ziyaret sebeplerini açıkladı. Bu dağlarda yetişen ve yerlilerin yenilmesini bir âyin haline getirdikleri mantarlar ve bu âyinler esnasında istikbalden haberler alan Curandero'lar hakkında da bilgi edineceklerdi.

Herlinda'nın kayınbiraderi tek gözlü Aurelio bir Curandero idi. Fakat bu âyin hafife alınacak bir şey değildi. Hiç bir sebep olmaksızın yapılamazdı. Wassonlar, Boston civarında bulunan ve epeydir haber alamadıkları oğulları Peter hakkında soracaklarını söylediler.

Bir gece, bütün diğer evler gibi fakir ve çıplak bir evde toplandılar. Duvarda küçük bir mihrap vardı. Fakat bütün âyin yerde geçti. Aurelio muhtelif cins üç kat örtünün üzerine, yiyeceği 13 çift mantarı koydu. Evvelâ Orta Amerika'da günlük gibi kullanılan bir reçine olan Copal'le mantarları tütüledi. Sonra diz çökerek bun-

ları çığnemeğe başladı. Onun bu faaliyetleri senelerden beri bu mevzu hakkında malûmat toplayan etnomikolog'lar (*) için çok ilgi çekiciydi. Onaltıncı asırdan kalma bir yazma eserde Bernardino de Sahagun tarafından anlatılanlara ve «Mantar Yiyen Aztek» resmine tıpatıp uyuyordu.

Sonra falcılık faaliyetlerine geçti ve ham balmumundan yapılmış mum ışığında önündeki öteberiyi, yorulmadan karıştırmağa başladı. Bu eşya tavuk ve hindi yumurtaları, kakao meyvaları, mısır taneleri, renkli tilylerdi. Bir fırtına patladı. Sonra birkaç el ateş edildi, bağırılmalar duyuldu. Her halde köyde bir cinayet işleniyordu. Fakat falcı bütün bu dış gürültülerden müteessir olmuyordu.

Bir zaman sonra Aurelia Wassonlara oğullarının sağ ve sıhhatte olduğunu haber verdi. Maamafih zannettikleri gibi Boston'da değil, New-York'da bulunuyordu. Büyük zorluklarla karşı karşıya idi. mânevi bir buhran geçiriyordu. Ordu ona elini uzatıyordu ve muhtemelen Almanya'ya gönderiyorlardı. Bu arada Curandero onlara yakın akrabalarından birinin o sene ağır bir hastalığa yakalanacağını haber verdi.

New-York'a döndüklerinde Wassonlar evlerinin Peter tarafından ziyaret edildiğine dair emareler buldular. Eve satıcıların bıraktıkları faturalar Aurelio'nun âyin tarihine uyuyordu. Peter ordu ile bir anlaşma imzaladı ve üç sene için Almanya'ya değil, fakat Japonya'ya gitti. Bay Wasson'un genç ve sıhhatte bir yeğeni kalp krizi neticesi o sene öldü.

Mantar yiyen Aztekler nasıl öleceklerini görüyorlardı

Teonanacatl'ları yani Meksika'nın sihirli mantarlarını Aztekler tanıyorlar ve falcılıkta kullanıyorlardı. Fransisken papa-zı ve İspanyolların Meksika'yı istilâsını takip eden yıllardaki ilk Evek Sahagun, bayramlar esnasında yerlilerin bir nevi mantar yediklerini ve bu mantarı yedikten sonra, kendilerinin nasıl bir ölümle ölecek-

(*) Bu mantar meselesi ile ilgilenen ırk ve âdet âlimleri (etnologlar).

lerini gördüklerini anlatır. Bunların bir kısmı asıldıklarını, diğer bir kısmı kafalarının kesildiğini veya suda boğulduklarını görmekte idiler. Sahagun, yerlileri bu çeşit âdetlerden vazgeçirmek üzere, bu vizyonları korkunçlaştırmış ve mübalâğalandırmıştır. Diğer müellifler mantar yiyenlerin gördükleri vizyonlardan sonra kadın erkek, neş'elendiklerini ve dans ettiklerini yazmaktadırlar.

Bir çok müellifler mantarların yenilmesini müteakip hasıl olan vizyonları şeytanî tesirlere atfetmektedirler. Bu yüzde'nin hristiyan otoriteler yerli dinlere ve mantar yeme âdetine şiddetle mâni olmaya çalışmışlar, fakat mantarlar ormanlarda yetişmeğe, yerliler de bunları yemeğe devam etmişlerdir.

Taştan Mantar Heykelleri

Bay ve Bayan Wasson'un tetkiklerine mehz teşkil eden tarihi eserler yeterlidir. Bundan başka diğer bir husus da bu araştırmaları zaruri kılmaktaydı. Bütün Orta Amerika'da : Guatemala, Salvador ve Meksika'da otuzar santim boyunda taştan mantar heykelleri bulunmuştur.

Son araştırmalara kadar etnologlar bu mantar heykellerine bir mâna verememişlerdi. Mantar heykelleriyle mantar yeme âyinleri arasındaki münasebete ait teoriyi ilk önce Wasson'lar ortaya koymuşlardı. Fakat şimdi mantar yeme âyinlerinin cari olduğu mıntikalarda mantar heykeller bulunmamıştır ve heykellerin bulunduğu mıntikalarda da bu âyinler cari değildir. Bununla beraber bu mesele ileriki arkeolojik ve etnolojik araştırmaların halletmesi gereken bir meçhuldür.

“Fakir olduğumuzdan İsa bize mantarları verdi,,

1954 yılında Wassonlar bir etnologun ikazı üzerine Meksika'nın daha ıssız bir bölgesine, Mixeria'ya gittiler.

Bu mıntika 60.000 nüfuslu Mixe yerlilerinin yaşadığı dağlık bir bölgeydi. 1500 metre irtifain üstünde, vahşi hayvanların barındığı tropik ormanlarda yaşayan, bu dünyanın diğer bölgelerinden ayrılmış halk,

(Sonu 28 de)

Sibernetik ve Müşahede

Fiziğin elektronik sahasını a'âkalan-
dıran hâdiseleri ve bu sahadaki bilgi ve ça-
lışmaları içine alan bir ilim şubesi olan si-
bernetik ilmi, bilhassa elektronik beyin
mevzuundaki çalışmalarına büyük bir önem
vermektedir.

Bir bakıma «idare» veya «hükümet et-
mek» mânalarına gelen sibernetiği Wiener,
«sevk ve idare ilmi» olarak benimsemiştir.
Sibernetiğin alâka çekmeğe başladığı tarih
olarak da 1943 senesini kabul edebiliriz.

Sibernetiğin dayandığı ana fikir, doğ-
rudan doğruya müşahedeye dayanmakta-
dır. Canlı varlıkların «canlılık» dediğimiz
halleri ve hattâ benzer şekiller arzemesi
dolayısıyla toplumların hayatîyetlerinin
idame ettiriliş şekilleri, evvelâ müşahede-
ye tâbi tutulmuş ve materyalist siberne-
tikçiler tarafından şöyle bir neticeye varıl-
mıştır :

Canlı varlıklar ve toplumların «haya-
tiyetlerini temin eden» fizik yapıları ile
makîneler arasında hiç bir fark yoktur.
Uygun tertiplenmiş bir düzenekler sistemi
ile biz canlı varlıklara benzer makîneleri
pekâlâ yapar ve işletebiliriz.

Bizleri hatalı veya doğru neticelere,
hükümlere ve bilgilere ulaştıran müşahe-
delerimizin bu hususta çok mühim bir ro-
le sahip olduklarını inkâr edemeyiz. İlmî
araştırmalar her şeyden evvel sağlam bir
temel olarak müşahede ve tecrübeye da-
yanmaktadır. Tecrübeler, müfekkiremizde
beliren istifhamlara cevap aramak üzere
tabiata sorulan suallere benzetilebilir. İli-
yet prensibinin cari bulunduğu bir tabiatta
ise sorulan suallere aynı şartlar muvacc-
hedinde aynı cevapların verileceği bir za-
ruret olduğuna göre, tecrübe, itimada şa-
yan bir vasıta olmak vasfını kazanmak-
tadır.

Her hangi bir hâdisenin izahı bakı-
mından vaz'edilecek hipotez ve teoriler,
tecrübe ve müşahedelerin temin edeceği
bilgi ışığı altında ancak bir kıymet kaza-
nabilir ve hattâ diyebiliriz ki, tecrübe ve
müşahedelerden hipotez ve teorilere geçi-
lebilir.

Pek mühim addedilmesi lâzım gelen
bir husus da şudur : Eğer, müşahede yolu
ile herhangi doğru bir neticeye ulaşmak
isteniyorsa, yapılacak müşahadelerin, kıy-
metlendirme ve sentez faaliyetleri için kâ-
fi bir şumûl ve yeterliğe sahip olmasını te-
min etmek lâzımdır. Bu çok mühim unsu-
run ihmal edilmesi çok ağır hatalara sü-
rüklenmeğe sebebiyet verebilir.

Yapılacak müşahadelerin dört başı
mamur olmalıdır. Müşahadelerin çeşitli
yön ve cephelerden yapılması ve akla ge-
len istifhamların halline matuf bir senteze
gidilmesi, varacağımız neticelerin doğru-
luk derecesi üzerinde, vaz'edilecek hipotez-
lerin sıhhati üzerinde müessir olacak önem-
li bir husustur.

Ayrıca, müşahadelerin yapıldığı tekâ-
mül devresine ait bulunan her çeşit bilgi,
malzeme ve imkânların hiç birisi ihmal e-
dilmeden her birinin tam hakkı verilerek
istifade edilmesi halinde bile gene de ha-
talı bir neticeye ulaşılmasını önliyecek ted-
birleri almış olduğumuzu iddia edemeyiz.
Bu şu demektir ki : bizler bu takdirde, had-
dimizi aşarak, bilgi ve teçhizatımızın hu-
dutlarını iyi tayin edemeyişimizden dolayı,
çok uzaklarda bulunan bir meyveyi kopar-
mak istemiş ve pek tabii olarak büyük
zorluklar'a karşılaşmışızdır. İşte bu gibi
hallerde hatalı hükümlere varılması bir İli-
netice halinde tecelli edecektir.

Bu mevzuda ilim âleminde bir çok ib-
ret verici misalleri göstermek mümkün-
dür. Fakat biz burada, iddiamızı destek-
ler gördüğümüz ve herkesin malûmu bul-

nan bir misali vermekle iktifa edeceğiz. Beşer müfekkiresini uzun asırlar meşgul etmiş olan Batlamyüs sisteminden bahsetmek istiyoruz.

Bu fikir sisteminin vaz'ettiği hükümler, zamanının kifayetsiz bilgi ve vasıtaları ile yapılmış müşahedelerden edinilen neticelere dayanarak elde edilmiştir. Sathi ve noksan müşahedelerle varılan neticeler, hâdiselerin tâbi bulunduğu kanunlara ilk takribiyetle yaklaşmanızı temin eden başlangıç adımı kıymetini haizdir. Bizler için daha üstün bir bilgi merhalesine atlama-
mızı temin edecek birer sıçrama düzlemi durumundadırlar. Bugünkü astronomik bilgilere ulaşılmasını, hiç şüphe yoktur ki Batlamyüs'ün vaz'ettiği fikirlerin teşki ettiği atlama basamağının temin ettiği imkânıara borçluyuz. Zaman tasarrufu bakımından, hatalı ve dolambaçlı yollardan geçmek zahmetinden kurtulmak için, tecrübe ve müşahedenin kifayetli bir sınır içinde kullanılması lüzumludur. Mevzu ile uzaktan veya yakından alakalı her türlü ihtimal ve bilgilerin bir araya toplanması ve böylece bir senteze varılması faydalıdır.

Fakat her türlü tedbire rağmen, yeni tetkike başlanan herhangi bir tabiat hâdisesi hakkında varılacak hükümlerde, hâdiseler ile alakalı lüzumlu bilgileri elde etmenin çok zor oluşu ve fikri ve fizik tahkik ve sentez malzemesinin noksan bulunuşu, ayrıca, bütün bu sebeplerden dolayı müşahedelerin kıymetlendirilmesinde meydana gelecek hataların önceden farkına varılıp takdir edilemeyişi sebebiyle ekseriyetle varılan başlangıç hükümlerinde bilâhare bazı tadilatın yapılması zarureti doğmaktadır.

Sibernetik mevzuundaki çalışmalar henüz başlangıç devresinde bulunduğundan, canlı varlıkların makinelere benzetilişi fikri üzerinde de pek tabii olarak zamanla inkişaf kaydedilecektir.

Bugün «geri ile beslenme» veya «Ana merkezle daimi haberleşme» fikri esas alınarak bazı tecrübi neticelere varılmıştır. Müşahede ve tecrübelerden kuvvet alan bu gelişmelerin yukarıda da arzettiğimiz veçhile daha verimli olabilmesi için daha ge-

niş zaviyeli bir görüş açısı altında müşahede ve tecrübelerinin yapılması, faydalı olduğu kadar da zaruridir.

Acaba, insan bedeninin çeşitli tezahürlerini sadece mekanik ve simik bir zaviyeden müşahedeye tâbi tutmak ne dereceye kadar doğru olabilir? Aynı mevzuda ileri sürülmüş çeşitli fikirlerin üzerinde de ciddiyetle durmak ve kıymetlendirmeğe çalışmak, müşahedelerimizin şumulünü arttırmak bakımından faydalı olmayacağını kim iddia edebilir?

Bir bedeni, muazzam bir elektronik beyin gibi çeşitli regülatör sistemlerinin ahenginden ibaret olarak kabullenmemiz ne dereceye kadar doğru olabilir? Bedenin havi bulunduğu iç ayarlama sistemlerinin inüşterek nizamından doğan bir beden statükosunun veya «aktif denge» halinin teesüsü ve idamesi yönünde basiretli davranışların bütünü elektronik, - mekanik ve simik bir kanaldan izaha çalışmak bütün problemlerimizi cevaplandırmaya yetecek bilgiyi bize temin edebilecek midir?

Görülüyor ki, kısa yoldan müspet neticelere ulaşmak için tetkik konusu hâdiseler üzerinde yapılacak müşahede ve tecrübelerle varılacak neticelerin şumulü, mevzunun bütün cepheleriyle birlikte aydınlatılmasını ve akla gelen bütün problemlerini cevaplandırılabilmesini temin edecek yeterlikte olmalıdır.

Fakat şu noktayı da unutmuyalım ki, ne kadar titiz ve sıhhatli çalışılır ve ne kadar çok problemleri halleden hükümlere varılırsa varılsın, günün birinde halledilmesi lâzım gelecek daha çetin problemlerle karşılaşılması mukadder olacaktır. Zira tekâmül ve bilginin sonu yoktur.

ÖZÜR

Kapak anonsümüzda «Sibernetik ve Müşahede» yerine yanlışlıkla «Sibernetik Müşahede» olarak yazılmıştır. Özür dileriz.

**RUH ve MADDE'ye
ABONLERİNİZİ
37. SAYIDAN İTİBAREN
YENİLEMENİZİ BEKLIYORUZ**

Charles Richet (1850 - 1935)

Bu büyük araştırmacının hayat hikâyesinden birkaç çizgi vermekle, onun harikali çalışmalarının çeşitli görüntülerini sunmağa çalışalım. Bu, aslında küçük bir biyografiye sığacak tarzda bir anlatış olmayacaktır elbette; zira, Richet büyük bir fizyoloji alimi ve metapsişikci olmakla yetinmemiş, aynı zamanda şair, romancı, muharrir, sosyolog, psikolog, barışçı, tarihçi ve havacılığın öncüsü olmuştur. Kısaca, bütün beşeri faaliyet dallarıyla büyük bir aşkla meşgul olmuştur.

Kendisi de önemli bir araştırmacı olan Dr. E. Osty, *Revue métapsychique* 1936, sayı : 1 de, bu geniş ve yaygın hayatı şu şekilde yazmaktadır : «Bonapart Lisesi öğrencisi Ch. Richet, ilimlere olduğu kadar edebiyata da bir meyil duyuyordu. Uğraştığı her şey ruhunda derin izler bırakıyordu. Söylevlerinde yazar olacağını kararlaştırıyor, felsefeden psikoloji kadar büyük haz duyuyordu. O devrin son incelemeleri onu tıbbı doğru sevk ediyordu. Hastanelere dışardan, yalnız bir sene, devam ettikten sonra, devamlı doktorluğa kabul edildi... nihayet, birbiri arkasına ortaya çıkan fizyolojik buluşları takip etti. Şahsiyeti şunlarla ortaya çıkıyordu : 1878'de Tıp Fakültesi Fizyoloji öğretmeni, 1887'de fizyoloji profesörü, 1898'de Tıp Akademisi üyesi, 1913'de Fizyoloji Nobel Armağanı, 1914'de İlimler Akademisi üyesi ve nihayet 1926'da Dünya Bilginleri huzurunda yapılan İlmî Jübilesi.»

İki büyük fizyolojik keşfi — sérothérapie ve anaphlaxie (*) — ismini meşhur etti. Metapsişikte kendini, bilhassa olayların gerçekliğini ortaya çıkarmaya ve onların elde edilme şartlarını araştırmaya hasretti. Teoriler onu ilgilendirmiyordu; çünkü, haklı olarak, «teoriler bana daya-

nıksız korkaklar gibi görünüyor» diyordu.

Charles Richet, metapsişigi genel biyolojiden ayırmıyordu. «Ona göre, diyor Prof. Santoliquido, biyoloji, bitkisel hayatın fonksiyonları ve sadece düşüncenin adı tatbikatıyla sınırlanamaz. O, insanı bütün hususiyetleri ile görmek isterdi : normal olanlar kadar, alışkanlıkla normal-üstü dediklerimiz. Palladino, Kluski, Guzik, Ossowiecki, Kahn v.s. nin medyomluklarını müşahade etmek, ona ilimden ayrılmak gibi görünmedi. 1925 Paris Tıp Okulunda verdiği son konferansında şunları diyordu :

«Uzun zamandan beri meşgul olduğum bu hocalıktan ayrılmadan önce, sizlere resmî fizyoloji öğrenimine henüz girmeyen yeni bir bilimin, Metapsişigin, taslağını tanıtmak istiyorum. O, tamamlayıcısı olduğu fizyolojinin bir parçasıdır ve çok yakında, belki, klâsik fizyolojiye mal edilecektir.»

Richet, fizyolojinin incelenmesi ve yeni keşiflerle, bu konunun fizyolojik olarak açıklanmasını istiyordu. Fizyoloji ve metapsişik, onun için, hiç bir zaman birbirinden ayrı iki şey olmamıştır. Bu, araştırmacının çıkarıncıydı. Şu veya bu kişiden daha meşhur ve verimli olmuşsa, bu, kaynakların bolluğu ve zamanın çokluğundan ileri geldi. Ayrıca, metapsişik bir laboratuvar ve çok kabiliyetli süjeler onun sevgisini kazanmış ve onu bağlamıştı.»

Richet, kendisine bildirilen büyük medyodların çoğuyla inceleme yaptı. Aksakof'a «Bana fizik kabiliyetli bir medyom bulunuz, görmek için dünyanın öbür ucuna kadar gideceğim» diyordu. Bu suretle sözünü yerine getirerek Milano, İngiltere, İsveç ve Polonya'da müşahadelerde bulundu. Gittiği her davette aktif olmuyor ve bildiği şeyleri müşahade etmekle yetiniyordu A-

raştıracağını araştırmıştı zaten. Davet edildiği celselerden biri bu bilginin şöhreti üzerinde ağır ve sert darbeler hasıl etti : bu Cezayir'deki Villa Carmen tecrübeleriydi. Bu celselere; G. Dellane gibi, meşhur fizyolojistler, General Noel'in evinde, yardımcı olmuşlardı... Buradan dönüşünden sonra Richet, tesbit ettiklerini neşretti ve hiç bir hile olmadığını beyan etti.

Bu neşriyat hemen münakaşa konusu oldu ve sonra metapsişik öncüsüne karşı sert bir itiraz teşkil etti. Medyom Marthe Béraud'nun, aparisyonları imâl eden bir hilekâr olduğu ileri sürülmüştü, ki, bu büyük fizyolojisti kötüye kullanmak olmuş oluyordu; daha sonra, müşahede ettiği diğer süjelerin miktarlarına ve öğreticisi olduğu şartlara karşı, Richet'nin bütün itibarı reddedilerek, akıl ve hakkaniyetin ötesine geçildi. Zira, Villa Carmen olayları, Richet'nin psişik fenomenler hakkında daha sonraları yazdığı şeyleri şüpheli kılmak için, bir hayli bilginin bir araya gelmesine se-

bep olmuştu. Kin ve garez dolu yazı ve sözlerle hücumla geçenler, bu kimseleri sahtekârlık ve aldanmayla itham ettiler. Bunlar ilim yobazlarıydı... Richet aldırmadı.

Richet, büyük zekâsı ve ilmi hüviyetiyle, yüksek spiritizma olaylarını incelemiş ve bütün iyi niyetiyle bu fenomenlerin gerçekliğini savunmuştur. Bereketli bir yazma kabiliyeti, pek çok eserler vermesine sebep olmuştur. Yukarılarda bahsettiğim konuları kavrayan, 50 den fazla ve her biri gerçek bir araştırmamanın mahsulü olan, eserlerini yazmak bir hayli zaman alır. Metapsişigi ilgilendiren eserleriyle bu yazıma son veriyorum.

Traité de Métapsychique (850 sayfalık dev bir eser)

Notre sixième sens (Altıncı duyumuz)

L'avenir de la Prémonition (Geleceği bilme 'kabiliyeti' nin âtisi)

NOT : Gelecek Hayat Hikâyemizde Gustave Geley'i tanıtmaya çalışacağız.

Saadetinizin Anahtarı

Kitabı nefis bir baskı ve plâstik bir kapak içinde istifadenize sunulmuştur.

- ★ Ümitsizseniz,
- ★ Üzülüyorsanız,
- ★ Kendinize güveniniz yoksa,
- ★ İşleriniz hep aksi gidiyorsa,
- ★ Yaşamaktan ümidinizi kesmişseniz,
- ★ Hayatınızı başıma ulaştırmak istiyorsanız. Mutlaka

Saadetinizin Anahtarı

kitabını okuyunuz. Fiyatı : 7,5 Liradır.

Ödemeli adresi : Dr. Refet Kayserilioğlu, Taksim, Talimhane, Lamartin

Caddesi, No. 26, Şenyuva Ap. — İstanbul

Umumi Bayıl : Ferhan Bozkurt ve Ort., Ankara Caddesi, Kebeci Han — İst.

RUH ve BEDEN MÜNASEBETLERİ

FERİDUN TEPEKÖY

Fizik beden üzerinde ruhun müessiriyetine imkân veren iki kanal mevcuttur. Bunlardan birincisi ruhun bedene bağlı şuur ve iradesinin dışında, doğrudan doğruya serbest şuurunun direkt olarak irtibatını sağlayan vasıtalar sistemidir ki biz buna vejetatif kanal diyebiliriz. Bu kanal üzerinde normal olarak bağlı şuur ve irademizin normal yollardan herhangi bir müdahalesi mevzu bahis değildir.

İkinci müessiriyet kanalına gelince : Bu kanaldan irademiz ve bağlı şuurumuza dahil diğer faaliyetlerimiz istifade etmektedir.

Ruhun maddeye bağlanmasıyla zaruri olarak ortaya çıkan bir takım nefsanî ihtirasların, arzuların tatmin edilme yönünde iradi faaliyet, fiil ve hareketlerde bulunması şuurumuzun tasarrufu altındaki ikinci müessiriyet kanalının yani aktif beyin mekanizmasının normal işlemesine bağlıdır. Aynı hususu spatyom varlıklarıyla irtibat da müşahade etmekteyiz. İradi ve gayri iradi (veya aktif ve pasif) beyin mekanizması vasıtasıyla tezahür eden med-yomluk çeşitlerini (idraklı, yarı idraklı, otomatik) bu meyanda zikredebiliriz.

Ruhun böyle iki ayrı karakterdeki irtibat kanalından faydalanmak zaruretinde bulunuşunun pek derinlere inen sebepleri arasında bizce bilinen hususu şudur : Ruhun maddeye bağlanmış iradesi ile husule getireceği hâdiseler, ekseriyetle serbest şuurunun tutumuna uyamamakta ve hattâ bazı ahvalde tamamen ters bir istikamete yönelmektedir. Nitekim, bazan insanlar muhtelif sebepler karşısında bizzat kendi fizik bedenlerini dahi yok edecek kadar ileri gitmektedirler. Eğer ruhun vejetatif bir kanaldan müessir olabilmesi mümkün olmasaydı veya pasif beyin mekanizması sistemi mevcut bulunmasaydı o zaman dünyadaki hayatımızın idamesi âdeta imkânsızlaşacaktı. Bu takdirde, dünya hayatımızın kaderine bağlı icaplar, bazı nefsanî kaprisler dolayısıyla bizzat kendimiz tarafından aleyhimize çevrilmiş bulunacaktı.

Keza gene sadece aktif iradi bir beyin mekanizması sistemi mevcut bulunsaydı dünyadaki tecrübe ve imtihanlarımızı yapmakta büyük güçlüklerle karşılaşmamız mukadder olacaktı. Zira bu takdirde, başta kalp olmak üzere bütün iç organlarımızın ve sistemlerin düzgün bir şekilde işletilmesi işi, hayatın çeşitli heyecan ve ıztırapları arasında ihmale uğrayacak ve aksıyacaktı.

İşte burada da sonsuz ilâhî lütuflardan biriyle karşı karşıyayız.

Dünya enkarnasyonları, o kademeye erişmiş varlıkların kaderi icaplarının bir zarureti halinde tecelli etmektedir. Bu hakikati bütün ruhlara serbest şuurlarıyla idrak etmekte veya ettirilmektedir. Bu bakımdan ruh, serbest şuuru ile hiç bir zaman madde âlemiyle temas vasıtası olan fizik bedenini tahrip etmek üzere herhangi bir şekilde faaliyet gösteremez. Bilâkis tam tersine, irtibat vasıtasının son ve maddi kısmını teşkil eden fizik bedendeki husule gelecek bütün ârızaları yoketme, iyileştirip normal hale sokma yönünde çeşitli faaliyet ve teşebbüslerde bulunacaktır. İşte bu ruh faaliyetinin çeşitlerini beden patolojik tezahürlerinde daima müşahade etmekteyiz.

İntihar teşebbüsü ve fiillerinin kısa görüşlü, bağlı irade ve ruh halimizin bilgisizce ve dolayısıyla nefsanî tezahürlerinin bariz delili olduğunu da söyleyebiliriz.

Söylediklerimi hülâsa edersek, serbest irade ve şuur halinde ruh, madde dünyası içinde irtibat vasıtası olan maddi beden daima iyi ve normal bir şekilde muhafazasını ve çalışmasını temin edecek yönde hummalı bir faaliyet içindedir. Bu faaliyetini, serbest şuurunun erişmiş bulunduğu liyakat seviyesine tâbi bulunan geniş bilgileri yardımıyla temin ve idame ettirmektedir. Bu çeşit bilgilerin bağlı şuur tarafından bilinmesine lüzum yoktur. Zira, dünyada bedenimizin iradi faaliyetlerle ha-

yatının idamesi yerine, ruhumuzun daha üstün tertiplerde tecrübelerimize girişmesi bizler için mukadder kılınmıştır. Bu arada ruh, pasif beyin mekanizması kanalı ile daha hususi mahiyette olmak üzere beden idaresi bakımından bir takım tecrübeler içinde bulunur ve imtihanlara tâbi olur.

Kalp ve kan deveranı, teneffüs, hazım, sinir v.s. sistemlerinin koordine bir şekilde birbirinin vazifelerine hizmet ederek faaliyet göstermeleri, tabiat kanunlarından en faydalı ve gayeye uygun bir şekilde istifade etmek cehit ve gayretleri düşünülecek olursa, ruhun, bağlı şuurumuzla idrak edemediğimiz ne kadar geniş bilgiye sahip olduğu anlaşılır. Meselâ, beden herhangi bir yerinde bir ârıza husule geldiğinde bu ârızanın bertaraf edilmesi yönünde ruh tarafından bağlı idrak ve irademizin dışında bir takım maksatlı ve yerinde müdahale teşebbüslerinin tezahürlerini derhal müşahade etmek kabildir.

Nitekim, bu meyanda birtakım fiziko-şimik, bio-şimik ve bio-elektrik müessiriyet kanallarından faydalanarak faaliyete geçen bir mekanizmanın derhal işlemeye başladığını gösteren tezahürleri zikredebiliriz. Ateşle yanmalarda mevzii su toplanmaları, sadmelerde kan oturmaları, mikrop-lara karşı mücadelede lenf bezlerinin faaliyete geçmeleri dolayısıyla şişmeleri, kanda şeker miktarının yükselmesi, vücut hararetinin artışı v.s. gibi çeşitli tezahürleri bu meyanda sayabiliriz.

Dikkat edilecek olursa beden bu patolojik manzarası, aslında vücut koordinasyon dengesinde husule gelmiş bir ârızanın yok edilmesi yönünde alınmış tedbirlerin tâlî tezahürlerinden başka bir mâna ifade etmez. Eğer beden hayatiyet dengesinde herhangi bir müdahale ile şu veya bu istikamette bir değişme husule getirilmemiş ise mevcut denge sisteminin husule gelmiş ârızasını bertaraf için ruhun aldığı ve müşahade etmekte olduğumuz tedbirler, matluba en uygun olan bir hususiyete sahiptir. Bu sebeple, ruhun faaliyet ve tezahür imkânlarını sağlıyan beden üzerindeki bütün bu çeşit müdahalelerini tedavi ilminde önemle nazarı itibara almak faydalıdır.

Ruh ve beden münasebetlerinin tama-

men normal bir şekilde işlemlerini temin bakımından mevcut ve muhtemel ârızaların asıl sebeplerine bizleri ulaştıracak bilgileri edinmemiz insanlığın selâmeti yönünden lüzumludur. Bu suretle illetlerin illetlerine varan bir zincirin ulaşacağımız bir üst kademesi, ruhun ruh-beden münasebetleri dengesinde karşılaşacağı ârızaları yok etme gayretinde ona daha faydalı olma-mızı sağlayacaktır.

Ruh-beden kapalı sistemi o kadar nazik ve hassas bir yapıya sahiptir ki, harici herhangi bir müdahale, sistemin dengesi üzerinde derhal az veya çok bir değişmeye sebep olabilir. Bu müdahaleleri iki kısımda mütalâa edebiliriz : 1 — Madde yönünden, 2 — Ruhî yönden. Eğer ruhî yönden uygun bir müdahale yapmak imkânlarına sahip isek, şüphesiz böyle bir müdahalenin husule getireceği sistem denge değişimi, ruhun daha kolaylıkla müessir olabilmelerini sağlayacaktır.

Maddi yönden yapılan sistem dengesi değişimleri, ekseriyetle ruhun yeni beden statükosu içinde dengeyi tesis etmesine elverişli olamamaktadır. Nitekim, tecrübeleri yapılan çeşitli ilâçlar bizlere bu hususu bariz olarak göstermektedir.

Ruh-beden münasebetlerinin normal bir denge hali içinde, ruhun beden dediğimiz vasıtasından faydalanarak melekelerinin inkişafı yönünde imtihanlara girişmesine (bedeni ârızaların doğuracağı imtihan durumlarını burada hesaba katmıyoruz) mâni olacak ârızaların bertarafı için yapılacak ruhi ve fizik müdahaleler öylesine olmalıdır ki, meydana getirilecek yeni sistem statükosu, ruhun kolaylıkla ârızayı yok edici müessiriyetini sağlamış bulunsun.

Tedavi ilminde daha üstün illetlere bağlı ruhî kudretlerden faydalanmak esası üzerinde incelemelere başlanması lüzumu kendisini yavaş yavaş hissettirmeye başlamıştır. Modern tedavi ilmi bundan böyle hem ruhî ve hem de fizikî yollardan uygun zeminin hazırlanması esaslarına göre harekete geçmek ve ruh kudretinden azami fayda sağlamak üzere yeni ve hayırlı bir çığırın eşliğinde bulunmaktadır.

Çingeneler ve Gizli Münasebetleri TAROT

Tarot'unun (Thora veya Rota) sembolik iskambil kâğıtları bir gizli ilimler kitabıdır. Raymond Lulle (Ars Magna) isimli kitabını Tarot'ya dayandırmaktadır. Jerôm Cardan on-

da, ruhun bütün inceliklerini görmekte, Guillaume Postel dünyanın anahtarını bulmaktadır. Bütün Majisyenler orada gizli efsunlara (enkantasyon) karışmış, sihre ait bilgiler keşfetmektedirler. Tarot'unun kullanımına resmî kayıtlarda ilk defa 1392 senesinde, Kral Altıncı Şarl'ın deliliği vak'asında tesadüf edilmektedir. Tarih, Orta Çağda, İskenderiye'nin Yahudi filozoflarının bilgeliğine istinad eden, İbrani alfabesinin 22 harfi ile ilgili, Kabbal'in arkan (x) ve sırlarına, gizli sayılan bilgisine bağ-

lı Mısır Tarot'sunun Avrupaya çingeneler tarafından getirildiğini nakletmektedir. Bazıları orada, Atlantların (xx) resimli öğretimlerinin diğerleri, yahudilerin Mısırdan çıkışı sırasında Mısırlıların inisiye mekteplerinde öğretilen 22 arkanının Yahuda ili sihirbazlarına intikal etmiş izlerini görmektedirler. Müteakip İbrani alfabesinin her harfi hususi bir arkana tekabül ediyordu.

Çingenelerin Kökü

Kendilerine Bohemien, Gitan, Kıpti (Gipsi, Ejipsiyen = Mısırlı) denilen çingeneler Hindistan menşeli olduklarını iddia ederler. Koyu renk derili, sık siyah saçlı, her zaman için göçebe çingeneler Avrupada XV inci asırda yayılmışlardır. Onlara uzun zaman memleketlerinden kovulmuş serseri Mısırlılar gözüyle bakılmıştır. Efsaneye göre Mısır'a Çocuk İsa ile birlikte kaçmakta olan Meryemi Herod'un işence-sinden korkarak kabul etmeyişlerinin cezasını çekmektedirler. Müslümanların yayılışı ile Ganj vadisini terkeden Hintli kabilelerden oldukları da söylenmektedir.

Gizli ilimlere karşı büyük alâkaları onların büyücü olarak addedilmesine sebebiyet vermiştir. Hunların, Tatar ve Moğolların arkasından ekseriya aileleri, zanaat-kârlar, fahişeler, hayvan yetiştiriciler ve hayvan hırsızları geliyordu. Onlara gizli âyinler, inisiyasyonlar, gizli evlenme merasimleri öğretilmişti. Kâbinleri, körü körüne itaat ettikleri şefleri vardı. Bu şefin lâneti öldürücü idi. Sahip oldukları gizli bilgilerin bir kısmının Tibet Lâmalarından geldiğini iddia edenler de vardır.

XV. asırda Timurlenk'ten kaçan kabileleri Moldavya ve Tuna'da sığınak aramışlardır. Bir kısmı Şimali Bohemya vasıtasıyla Polonya ve Baltık sahillerine uzanmışlardır.

1417 de Frederik de Saxe, hırsızlıkları, serserilikleri ve büyücülükleri yüzünden onları sürmüştür. 1427 senesinde Paris'te 100 kadarı görülmüştür. Herkes onları görmeğe koşuyordu. Kız ve erkek çocukları hiç kimsenin yapamayacağı marifetleri yapıyorlardı. Hepsinin kulakları de-

İkti ve kulaklarında bir veya iki gümüş halka bulunuyordu. Hepsi çok esmerdiler. Kadınlar da çok esmer ve çok çirkindi. Saçları at kuyruğu gibi siyahtı. Giyimleri acayip ve fakiraneydi; hasılı o zamana kadar Fransa'da görülen halktan başka idiler. Fakat bütün fakirliklerine rağmen aralarında insanın eline bakarak geçmişini ve geleceğini söyleyen büyücüler vardı. Evlere, ailelere niza sokuyorlardı. Zira evin erkeğine «karnı seni boynuzlatıyor», kadınına «kocan seni aldatıyor..» diyorlardı. En fenası ahaliye sihirbazlıkla, şeytanın yardımı ve açık gözlükle bir çok şey anlatıp onların paralarını çekmeleri, soymalarıydı. Bu dedikodular üzerine Paris Eveği onları aforoz etti ve eylül ayında Pontoise'a doğru hareket ettiler.

İspanya'da Kral Ferdinand (Gitanos) ları müslümanlar ve yahudilerle birlikte sürdü. 1492 de katliamlarını emretti. Dağlara kaçtılar. Fransa'da 1561 de Birinci François demir ve ateşle ortadan kaldırılmalarını emretti. İtalya'da da işkence görüyorlardı.

Her yerde, yeniden daha kalabalık olarak ortaya çıkıyorlardı. Büyücüler onları koruyorlardı. Dans, sepetçilik, fal, geçimlerini temin ediyordu. Bazan da yağmacılık ediyorlardı. Onlara daima tabiat üstü kabiliyetler atfediyorlardı. Sihir ve büyülerinden korkuluyordu. Babadan oğula devam eden gizli bir kuvvete sahip oldukları temin ediliyordu.

Tarot'ları onları her muhite sokuyor-

du. Temsili resimler büyü yapmaya yarıyordu. Bunların falcılıkta kullanılışı hayret uyandırıyor. İnsanlığın en eski hikâyelerinin akis bulduğu ezoterizm (x), basit sentetik felsefeleri filozof ve entelektüellerin çok hoşuna gidiyordu. Burada Enoch'un kitabından, Athor'un astral tekerleğinden, Hind'in ot-tara'sından, Davud'un arabasından, Çinlilerin kader'inden, Romalıların fallarından izler görülüyordu. Bu resimli kitabın menşei, her ne kadar şarktan geldi ise de, çok eski çağların karanlıklarında kaybolmaktadır. Tarihçiler onda Bachus'un ve İsis'in sırlarını görmektedirler.

Alemşümül sentez. Büyük gizli ahenk mesajı. Hermes'in kâinatın birliği kanunu. Kâhinlik sanatının kitabı en şüpheci olanları bile hayrette bırakmaktadır. Hemen hiç yanılmaz bir sihir vasıtası.

Tarot'nun şekilleri onbeşinci asır sonu veya onaltıncı asır başında cenup Almanyasında çizildi. Sihirbazlara göre yirmi iki kart astrolojik menşelidir. Gizli felsefeleri J. A. Vaillant tarafından (Antroposantrik kozmogoni — İnsana benzer kâinat bilimi) olarak vasıflandırılmıştır.

Kâinatın ilk birliği ve en üstün zekâ. İlk yaratılışın çifte tabiatı : Ruh ve Madde, aşk ve kin. Dört unsura tekabül eden küçük arkanlar serisi : hava, su, toprak, ateş. 14 kartın iki yedili serisi tekâmül yollarını göstermektedir. Güzel, iyi, gerçek, aşk veya diğerkâmlık.

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Tarot'yu kullananlar, büyücülere mahsus cezalardan kurtulmak için kartlarını gülünçlü ve vakit geçirmeye yarayan resimlerle değiştirdiler. Ve iskambil oyunu tehlikesiz bir eğlence haline girdi. Onlara ba-

kanları ateşe atılmaktan kurtaran, kullananlar için tehlikesiz bir hale geldi. Bugünkü iskambil kâğıtları Tarot'dan doğmuştur. Tarot 22 karttan müteşekkildir. Bunlar büyük arkanlardır. 56 kart küçük arkanlardır. Bunların teferruatına girmeden 22 büyük arkan veriyoruz :

Hareket, düşünce, aile, müdahale, rehber, ihtiras, zafer, eşitlik, adalet, inisiyasyon, servet, iyi talih, cesaret, boyun eğme, ölüm = yeniden doğuş, itidal, şeytan - şiddet veya hastalık, sükatu hayal, ümit, ihanet, saadet, hayret, sükse, neşe.

Yukardaki satırları «Büyük Tarihi» isimli bir kitaptan kısaltarak tercüme ettik. Biraz safça bir edayla anlatılan ve tarihi gerçeklere ne dereceye kadar uyduğu belli olmayan bu metinden şöyle bir netice çıkarmamız mümkündür : Ortaçağın barbarlıktan kurtulmamış diyebileceğimiz ve skolastik felsefenin tesiri altında bulunan katı Avrupasını yumuşatmak lâzımdı. Maddi hayatın şiddet ve soğukluğu içinde yaşayan, ilimle alâkası olmayan bu halkı ancak korku ve merak bir dereceye kadar uyandırabilir. Kalıplaşmış fikirlerden kurtarabilirdi. Endülüs medeniyeti vasıtasıyla Avrupanın entelektüel muhitlerine sızan gizli ilimler, bir taraftan donmuş bir nazariyatçılığı ve kilise dogmatizmini baltalarken, esrarlı işaretlere sahip, tabakaların merakını ayakta tutuyor, bilmediği, izah edemediği kuvvet ve bilgilerin var olabileceğine onları inandırıyor.

BÜTÜN REKLAMLARINIZ İÇİN

M E R K E Z
REKLÂM' a

UĞRAMANIZ KAFİDİR

ADRES : Tokatlıyan İş Hanı, Kat 4

Beyoğlu - İstanbul

Meliha

Güzellik ve Kuaför
Salonu

Telefon : 44 14 21

Adres : Beyoğlu, Parmakkapı, Mis
Sok., Gökçek Apt. 4, Gen'do üstü.

Parapsikolog "BENERJEE" nin Cemiyetimizde verdiği Konferans

Hindistandan memleketimize Adanada vukubulan reenkarnasyon olayını tetkik etmek için gelen Parapsikolog Mr. Benerjee, cemiyetimizde, parapsikoloji ilminin gelişmesi ve bu konu ile ilgili mevzular hakkında bir konferans vermiştir. Mr. Benerjee'nin anlattığına göre Parapsikoloji bugün üç kısımda mütalâa edilmektedir :

1 — Telepati ve Klervoyans,

2 — Ölüm ötesi,

3 — Psikokinezi : Şuur ve madde münasebetleri.

Mr. Benerjee telepatik süje ve ajanlar üzerinde yaptığı deneyleri, telepatinin bilhassa anneler ve çocukları arasında daha kuvvetli bir şekilde meydana geldiğini, Hindistanda bu kabiliyetin, Yogizm pratiğinin ortaya koyduğu bir takım terbiye usullerinden de faydalanılarak elde edildiğini söylemiştir. Telepatik çalışmalarda profesyonel medyomlar yerine süje olarak lâletayın şahıslar ve bilhassa çocukların seçildiğini bildirmiştir. Yapılan tecrübelerde telepati kartlarından ziyade (kendiliğinden doğan : spontane) hâdiselerden istifade edildiğini belirtmiştir.

Bu husus cemiyetimizde hususi tarzda yapılan ve belirli bir süre devam eden çalışmalarda da teeyyüd etmişti. Bu hâdisenin âmili, telepati olayında süje ve ajan-

ların sempatisi olduğu kadar, o andaki psikolojik durumla ilgili mevzuların seçilmesinin rol oynayıdır. Tabii bir olayın tetkikinde tabii şartlara riayet etmek ön plânda gelmektedir. Tetkik edilen olay bir fizik hâdise olmadığından aynı şartları her zaman temin etmek mümkün olmamaktadır.

Mr. Benerjee, daha sonra Amerika'da, Rusya'da ve dünyanın diğer memleketlerinde yapılan çalışmalar hakkında malumat vermiş, ölüm sonrası hayatın bilhassa yabancı üniversite çevreleri tarafından ele alındığını, bu konuda söz sahibi şahısların ekmineziden ve medyomluktan istifade ederek araştırmalar yaptığını açıklamıştır. Ayrıca bazı teknik âletlerle (elektroensefalogram gibi) telepatik tezahürlerin tetkik edildiğini ifade etmiştir.

Konuşmasına devam eden Mr. Benerjee, Türkiyenin coğrafi ve kültürel bakımından çok önemli bir yerde bulunduğunu, Türk Spiritüalistlerinin dünyada yegâne dogmatik tesirlerden uzak, ilmi ölçülerle çalışan bir topluluk olduğunu müşahede ettiğini söylemiştir.

Kendisinin spiritüalist olmadığını söyleyen Mr. Benerjee, Duke Üniversitesi profesörlerinden Dr. Rhine ve Virginia Üniversitesi profesörlerinden Dr. Steevenson ile teşriki mesaide bulunmaktadır.

ALİ EEMAN

CELSE TETKİKLERİ

Bu sayımıza kadar, umumiyetle mecmuamızda çok eski celselerden örnekler alınmıştır. Cemiyetimizin on seneyi aşan çalışmaları muhtelif safhalar arzeder. Bugüne kadar nisbeten yeni celselere dokunulmamış oluşunun elbette ki icabı bir karakteri mevcuttur. Bir yenilik arzedecek bu tetkiklerin gözümüze çarpan hususiyetleri, celse lisanının gittikçe değişmesi, icabı halde çalışan gruba yapılan sert ihtarlar, âdeta hazirunun, bir mükellefiyet ve mes'uliyet altına konuluşudur.

İlk olarak tetkik edeceğimiz bu celse 1957 senesinde, Cemiyette alınmıştır:

«Varlık — Evet, sizi dinliyorum.

«Operatör : Esas suallere geçmeden size şunu soracağım : Karşılığa meydan vermemek için sizi nasıl adlandıralım? Bize bir isim verebilir misiniz?

Cevap — Siz kendiniz nasıl isterseniz öyle adlandırınız. Bir ismin benim için kıymeti mevzuubahis değildir.

Sual — Yalnız bunun bizim için bir kıymeti var. Bu da hiç şüphesiz tefrik etmeğe yardım etmesi yönündendir.

Cevap — Bu hususta münakaşa etmeyin. Çünkü belki de sizin anlayabileceğiniz gibi benim realitem belki sizin bugünkü anlayışınızdan farklı olacağı içindir ki beni bir isimle çağırmanız bir takım mahzurlar tevhit edebilir.»

Böyle bir münakaşanın ilk sebebi, bilgi araştırmalarında, klâsik anlayışın aksine, celseyi veren varlığın hüviyetinin tesbiti bir mâna ifade etmediğidir. Varlık sembolik bir isim dahi vermiyor. Grup, kendi avrasına, kendi bilgi seviyesine göre teessüs eden irtibatta sadece bilgiler üzerinde durarak bir araştırma yapmalıdır.

«Sual — Pekâlâ, öyle ise suallere geçiyorum: Tekâmül bakımından geri bir varlık kendinden daha müttekâmil bir bedenliyi obsede edebilir mi?

Cevap — Size şunu söylemek isterim

ki bu sualiniz obsesyonun mahiyeti için bir miyar, bir ölçü değildir.

«Op. — Bunu biliyoruz. Lâkin geçen tebliğlerinizin birinde obsedör obsede varlıktan daha zavallı bir durumdadır demiştiniz.

— Dostum cevabım üzerinde görüllüyor ki iyice düşünmemişsiniz. Ve şayet iyi düşünmüş olsaydınız bu sualinizin cevabını aydınlatacak bilgileri bulabilecektiniz. Ve tek taraflı olarak meseleyi mütalâa etmeyiniz.»

Operatörle celseyi veren plân arasındaki bu alışılmadık tartışma konusu başlangıçta söylediklerimizi teyit etmektedir.

Sual — Her obsesyonda obsede olan her zaman bu obsesyondan kurtulabilir mi? Bunun şartları nelerdir?

Cevap — Bu hususta umumi bir şey söylenemez. Çünkü obsesyonun bütün varyetelerinin sizce malûm olmaması bu işin mihanikiyetine vakıf bulunmamanızdandır. Zira size geçen celseme söylediğim gibi, obsessör tıpkı bir yerde boşluk hasil olduğu zaman orasını doldurmaya çalışan bir hava cereyanı gibidir. Ve obsessör spatyomdaki şuarsuzluk hali içinde, otomatik olarak dünyada bir yere demir atmağa çalışır. Nasıl ki bir yelkenli en müsait bir limana yanaşmağa çalışırsa obsessörde kendi ihtizazlarına uyan ihtizazlar'a hemahenk olmaya çalışır. Bu şekilde obsessöriin iç varlığında bu geri ihtizazların bir neticesi olan şiddetli buhran nisbeten hafiflemiş olur. Eminim obsessör bu işi aczinden yapar. Yani netice olarak obsesyondan kurtulma imkânları her zaman mevcutsa da esas itibariyle bu ikisinin de umumi mukadderat plânlarına bağlıdır. Yani obsedörle obsedenin mukadderat plân'arı birbirleriyle sıkı bir irtibat halinde bulunur. Ve tabii ki sizin anlayamayacağınız sebepler tahtında bu obsesyon ikisinin de tekâmülünü sağlayacaksa buna üst plânların

müsaadesiyle devam edilir. Fakat unutmayın ki mukadderatımızı değiştirmek her zaman elimizde olan bir iştir. Ayrıca bu işi idare eden plânlar sizin dünyaya anlayışınızdan, yani iyilik, kötülük vesaire gibi sizin ancak beşeri idrakinizle duyabildiğiniz mefhumların çok üstünde gayelerle hareket ederler.»

Celsenin bu kısmında çok mühim bazı hususlar ortaya çıkmaktadır: 1 — Obsesyonda her iki tarafın da bu halden istifade edebileceği, 2 — Obsesyon dediğimiz halin bir üst plân tarafından kontrol altında bulundurulduğu, 3 — Ferdin her anki davranışları, durumundaki yeniliklerin mukadderatinin değişmesinde rol oynadığı — nitekim, maksat varlıkların şursuzca bir ızdırıp çekmesi değil, bir şeyler öğrenebilmeleri olduğuna göre bu bilgiyi edinmenin ızdırabı tevlit eden hali ortadan kaldıracığı, hattâ ızdırabı şursuzluğun tevlid ettiği bir hal oluşu. 4 — Üst plânların bizim — iyilik ve kötülük — dediğimiz hallerin ötesinde yani daha ötede bir iyilik düşünmeleri. Nitekim dışıye giderken ağlıyan çocuk, ızdırabının dinmesi için bu işe sürüklendiğini idrak etmemekte, fakat annesi onun ağlayışına göz yumarak onun iyiliğine çalışmaktadır.

«Sual — Muayyen bir merhaleyi aşmış kimse için obsesyon korkusu yoktur diyorsunuz. Bu merhaleyi tayin eden kriteriyumlar nelerdir?»

Cevap — Bu sualinize maalesef cevap vermiyeceğim. Çünkü bu kriteriyumları sizin dünya lisaniyle izah etmek bir hayli güç mesele.

«Sual — Bu hususta bize vereceğiniz hiç bir ip ucu mevcut değil midir?»

Operatörün bu ısrarı yerinde olmuştur; nitekim gelen cevap bu hususta bir fikir vermektedir:

«Cevap — Size şunu söyleyebilirim ki dostum, devamlı bir nefis mücadelesi nefislerini yenmeğe çalışan insanlar, daima içlerinden gelen yüksek ve ulvi seslere kulak verenler ve âdeta kendilerini unutturmasına hareket edenler için obsesyon iltizamsuzdur ve onun tekâmülü için hiç bir şey sağlamaz.»

«Sual — Sempatizasyon nedir? Burada hangi maddi kombinezonlar rol oynar?»

Cevap — Şüphesiz siz bugünkü fizik bilginizle artık maddenin bir vibrasyon mecmuasından ve vibrasyonların da birer maddeden ibaret olduğunu ve idrak sahasımızın çok fevkinde olan bir madde kâinatında yaşadığınızı az çok idrak etmiş bulunuyorsunuz. Şüphesiz ki her bir maddi vasatın kendine has bir takım maddi kombinezonları mevcuttur ve bu kombinezonlar o vasattaki maddelerin sizin anlayabilmeniz için söylüyorum, yani bilhassa bu kelimeyi kullanıyorum; en küçük partikülleri arasındaki birleşmeyle alakalıdır. Yani spatyom âleminde mevcut olan maddelerin aralarındaki birleşme tabii ki oraya has bir takım kanunlarla olur. Siz meselâ kendi dünyanızda bir radyo dalgasının nasıl taşındığının mekanizmasını, kaba olmakla beraber az çok anlayabiliyorsunuz. Fakat henüz belki de her zaman bu yüksek maddelerin ihtizazlarının birbirine müessir olduğunu anlamaktan aciz bulunuyorsunuz ve bulunacaksınız.»

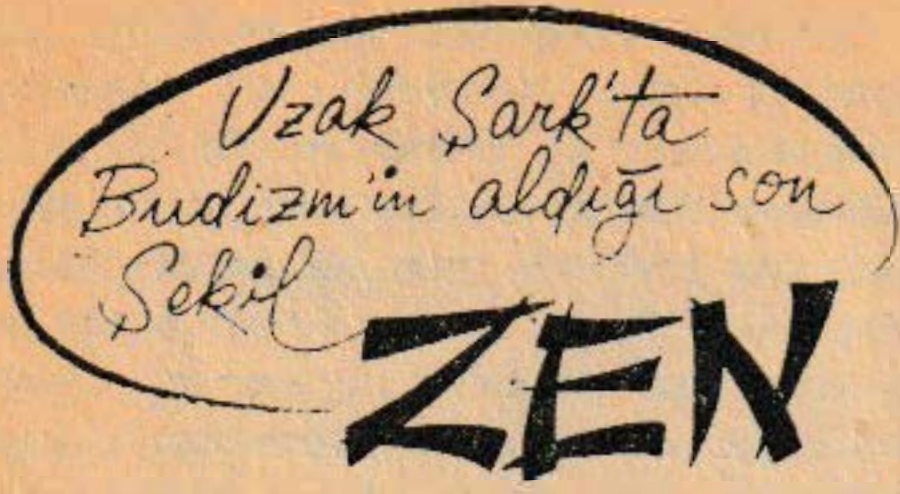
Buradaki işaret, birbirinden farklı iki ayrı maddi sistemden, birincisi insanlar tarafından az çok bilinirken, ikincisinin kendisine has kanunlara göre hareket etmekle beraber, bu âlemin yüksek maddi tesirlerinin yaşamakta olduğumuz âleme müessir olduğu ve bunun insanlar tarafından henüz bilinmediğidir.

Bunun ispatı bu âlemin fizik maddelerinden yapılmış insan vücudunun ruh dediğimiz üstün âmilden tesirler alışı keyfiyetidir.

Buradaki açık nokta insanlar için öyle mühim bir bilgidir ki, binlerce yıl süren felsefi münakaşaları bir anda sıfıra indirebilir; bugünkü fizik ve biyoloji ilimlerini temellerinden değiştirebilir.

Elbette ki bütün bilgiler, insanların çalışması, gayreti olmaksızın yukardan hazır bir şekilde verilmez. Bu, ruhları çağırarak piyangoda hangi biletin kazanacağı yolunda bir سوال sormaya benzeyen bir saygısızlık ve bilgisizlik olur.

Çaba gösterilmiştir. İnsanoğlu sanını
(Devamı sayfa 31 de)

(Geçen sayıdan devam)

Ohakousan manastırında ilk günüm sona eriyordu. Üzerimdeki örtü beni soğuktan korumadığı için iyi uyuyamadım. Manastırda yatak yoktu; fakat zemin hasırlarla kaplıydı. Rahipler uyku çanı çalınca, buldukları yerde, elbiselerine sarılarak bu hasırların üzerinde yatıyorlardı.

Saat sabahın beşi. Çan çalıyor. Önümde profesör Okasaki beni diğer rahiplerin yanına götürmek için yananmamı bekliyor. Henüz karanlık olan salonda yakılan kokulu çubukların kızartısı görülüyor, çıkan duman ortalığı kaplıyor. Rahipler bir çeşit dini merasime başlıyorlar, gırtlaktan çıkan tiz sesler tahta gonkların gürültüsüne karışıyor.

Günün ilk yemeği saat yedide, ikinci ve son yemeği akşamın saat altısında yeniliyor. Yüksek sedirlerde oturan rahipler. Çinde olduğu gibi, hepsi bir arada sadece nebatî gıdalardan terekküp eden yemeklerini yiyorlar. Üstad ortada oturuyor. Bir namzet onyedinci asır Çin usulüne göre pişirilmiş pirinç dolaştırıyor: Çok ezik pişirilmiş, bazı sebzeler ve sirke karıştırılmış pirinçten ibaret bir yemek. Yemeğe başlamadan, rahipler bir nevi dua okuyorlar: İlk lokma, kötü düşünceleri kovmak için, ikincisi başkalarına faydalı olacak hareketleri öğrenmek için; üçüncüsü yolunu kaybedenlerin doğru yolu bulabilmeleri için.

Yemek, ilk dolaştırıldığında herkes yiyebileceği kadar alıyor. Fakat ikinci dolaşmada hiç kimse nefsi üzerindeki hâkimiyetinin bir nişanesi olarak, yeniden almıyor. Yemek kapları çarçabuk toplanıyor ve yemekhane terkediliyor. Büyük salonda va-

zifeli rahibin okuyacağı mukaddes metinlerin dinlenmesine geçiliyor. Bu metinler Çince kelimelerden ibaret olduğu için tercümanım anlamıyor. Anlatılanlar, eski Çin üstadlarının hikâyeleri.

Bu merasimden sonra rahipler iş elbiselerini giyerek günlük işlerini yapmağa başlıyorlar. Bugün, dökülen yaprakları topluyor, yolları düzeltiyorlar.

Öğleyin, manastır elbiselerini giyerek Kiyoto şehrinde dilenmeğe çıkacaklar. Başlarına giydikleri bambudan yapılmış kocaman başlıklar, kendilerine sadaka verenlerin yüzlerini tanımamaları için.

Rahiplerin dilenmelerinin muhtelif sebepleri var: Birincisi, manastırın masraflarını karşılamak için. Aslında manastıra büyük bağışlar yapıldığından bu sebep sadece nazariyatta kalıyor. İkinci sebep rahiplerin tevazuunu teşvik etmek ve dış âlemle temaslarını temin etmek. Maamafih bazı rahipler dilenmiyorlar, üniversitede okuyorlar veya civar köylerdeki hastaları ziyarete gidiyorlar.

Namzede gelince ne çalışmak ve ne de dilenmek için dışarı çıkmak hakkına sahip değildir. Kendisinin yetiştirilmesi ile mükellef hoca (Roshi) ile bir takım görüşmeler yapmak zorundadır. Talebenin yetiştirilmesinde çok esaslı bir rol oynayan, bu görüşmeler, talebe için hakiki bir işkence teşkil eder. Çünkü ona hoca hiç bir yardımda bulunmaz, hiç bir yol göstermez. Kendisi, (kendi hakiki tabiatı) hakkında bir fikir edinmeğe başlar.

Bundan sonraki metod «koan» denilen muammaları halletme metodudur.

Bundan başka sual ve cevap şekilleri de vardır. Meselâ şöyle sualler sorulur:

«— Herkesin bir doğum yeri vardır; sizinki neresidir?»

Buna verilecek doğru cevap şöyle olacaktır:

«— Bu sabah erken saatlerde bir çanak pirinç yedim. Şimdi yine açım.»

Bazan problem, aynı zamanda çözümü de ihtiva etmektedir. Talebe bu ikisi arasındaki münasebeti bulmalıdır.

Bu tarz çalışma sonucunda, talebe kendini budala hissetmeye başlar. Fakat

bir zaman gelir ki onu bir buz kitlesi gibi hükmü altına alan anlayışsızlık çözümeğe başlar, başlangıçta kendisine o kadar ehemmiyetli gözüken şahsiyeti dağılmağa yüz tutar. Psikolojik düğüm çözüldür. «Kendi kendini kontrol altında bulundurmak isteyen kendi hüviyeti» kalmadığından, hayatın her jestini yapmakta hür ve mes'ut olduğunu hisseder. İşte bu zaman Roshî, talebenin Zen tedrisatını öğrenecek hale geldiğini anlar. Bundan sonraki metod Za-Zen = oturarak düşünmedir. Hayatının büyük bir kısmını tefekkür halinde geçiren Bodhi Dharma bu pratiğin nasıl yapılacağı hakkında bir bir malûmat bırakmamıştır. O, kaideler, doğmalar, tariflerle daima harp halindeydi. Ölümünden yüz sene sonra Çine gelen başka bir Hintli Bouddhapriya, tefekkür esnasında başın, ellerin, ayakların pozisyonunu etraflıca tâyin etmiştir.

— Tefekkür, Vecit ve Sopa darbeleri —

Rahipler Za-Zen'e ayrılan büyük bölüğe giriyorlar. Giriş kapısının yanındaki Bouddha heykelini elleri bağlı selâmladıktan sonra, üzerleri hasır örtülü kerevetlere geçiyorlar. Küçük minderleri üzerine, Bouddhapriya tarafından tarif edilen şekilde, sağ tabanları sol bacaklarına, sol tabanları sağ bacaklarına değmek üzere oturuyor, ellerini karınları üzerinde başparmakları birbirlerine değecek şekilde birleştiriyor, gözlerini kapatıyor ve konsantrasyona başlıyorlar. Alaca karanlıkta baş rahibi, Profesör Okasakiyi ve diğer baş rahibi kerevetlerin üzerinde görüyorum. Salonun dibinde, yüksek bir kürsü üzerinde bir rahip çalışmaya riyaset ediyor. Diğer bir rahip, omuzunda bir bastonla, ağır ve merasimli bir eda ile bir aşağı bir yukarı yürüyor.

Za-Zen eksersizisi mevsimine göre, üç saatten on saate kadar devam ediyor. Normal müddet beş saattir. Namzetler sadece teneffüs ritmlerine dikkat ederek sükûnete alışıyorlar. Daha ilerlemiş rahipler zihinlerinde kabil olduğu kadar bir boşluk meydana getirip tamamen alıcı duruma geçmeğe çalışıyorlar.

Meşhur Çinli filozof Lao-Tse : «Önemli olan boşluktur; diyordu. Bir odanın gerçek-

liği, duvarlar ve tavanla ayrılmış boş ve kullanılabilir hacindedir. Bizzat duvar ve tavanda değil. Bir testinin değeri, şekli ne olursa olsun içine alabildiği sudadır. Şeklinde veya yapıldığı maddenin cinsinde değildir. Boşluk çok kudretlidir; çünkü her şeyi ihtiva edebilir. Kendi kendine, başkalarının nüfuz edebileceği boşluk meydana getirebilen kudretlidir ve her türlü vaziyetin hâkimi olur. (*)

Bu arada, ben de zaman hissimi kaybetmişim ki baston taşıyan rahip, yolu üzerinde bulunan namzetlerden birinin önünde yere alını degecek şekilde eğilmesi üzerine durdu. Ağır ve merasimli bir şekilde, kimonosu sıyrılan kollariyle sopasını kaldırdı, rahibin sırtına birkaç kuvvetli sopa darbesi indirdi. Birbirlerini selâmladılar. Biri yürüyüşüne öteki tefekkürüne devam etti.

Yeni başlayan namzetler ekseriya, uyumamak için böyle bir münebbihe ihtiyaç göstermektedirler. Zaten bu sopa darbeleri hiç bir zaman bir ceza değildir. Hayati merkezler üzerine indirilen darbeler, kanın deveranını temin etmektedir. Bazı namzetler, aradıkları hal suretini böyle şoklara maruz kaldıktan sonra bulmakta, hattâ bazıları bu şekilde (aydınlığa) kavuşmaktadır.

(*) Bu boşluğu, şahsî meselelerini yok edip başkalarının meselelerini ele alan bilgi sahiplerinin kudretli vaziyeti olarak belki anıyabiliriz.

RUH DOSTLARIMIZDAN

Mustafa Molla

Bu tebliğ 30 Kasım 1962 tarihinde İzmirdeki dostlarımız tarafından alınmıştır.

Tabiat muhitinde canlıların bir arada bulunmalarıyla dış görünüşleri yönünden birbirlerinden renk ve şekil hususiyetlerini aldıkları çok defa vâkidir. Fakat bu nihayet formasyon meselesi olup içe, melekele-re nüfuz eder mahiyette olmaz. Çiçeklerin aynı cins olanları birbirlerini tozlaşma ve salı sun'î müdahalelerin yolu ile tesir altında bırakabilir. Hayvanların renk ve gövde yapılarında bir arada bulunmalarının dahli vardır. Fakat insanların vücut yapılarında uzun boylu bir ehemmiyet ifade etmez. Çünkü renk karışmaları ile muhitin birbirine bu suretle nüfuzu ehenüniyetli tesir icra etmez. Ancak insan sonsuzluk kapısını zorlayan tek varlık olduğu ve bunu da iç yapısı ile sağladığı için onun daha ziyade ruhi varlık yönünden bir içtimai müessiriyet altında intibalar ve intibahlar alınması mevzuubahistir. Cemiyetin teşekkülü fert üzerinde bilhassa medeni muhitlerde azami hadde çıkar. Böylece bir tek insanın birkaç yüz ömür kadrosunda elde edebileceği intibaları cemiyetin hazırladığını görürsünüz.

Birbirlerinden hâdiseler arasındaki karakter farklarını ve tuttukları yolun neticelerini göre göre insan, toplumun topyekûnu nisbetinde denebilecek kadar epröv kolahlığına ulaşabilir. Toplumun bu değeri üzerinde durmuştuk. Bugün sizi daha ileri bir mevzu olan içtimai fonksiyon hususunda muhakemeye sevkedeceğiz.

Cemiyetin ferde verdiklerini hayat ve zaman bakımından tahdide imkân yoktur. Bu derece müessir, bu derece zaman, mekân ve hâdiseler kadrosu ile insanların üzerinde tesir yapabilecek hemen hiç bir mesele ve hâdiseye düşünülemez.

Böylece birbirlerinizin, vasıl olduğunuz

neticeleri yoklamak ve intibalar almak suretiyle öğretmenleriniz, mürşitleriniz olmaktadır. Buna mukabil ferdin cemiyet yapısına kendi karakter ve liyakati nispetinde iyi veya kötü mirasları, tesirleri vardır. Bu tesirlerin cemiyetin çok zaman mefluç bir halde ve hattâ çöküntüsünü intaç edebilecek kadar neticeye müessir olduğunu görürsünüz. Öyleyse insan, cemiyet atmosferinden bilerek veya bilmeyerek bütün melekelerine hitap eden dersler aldığı nisbette ona değerler kazandırmak zordur. Medeni cemiyetlerin teşekkülü ancak böyle şuurlu adımların temin ettiği kurtarıcı ve ışıklı yollarla kabildir.

Bir cemiyetten daima iyi intibalar alınabilmesi için ona bu yollardan bir çok mânevi kuvvetler verilmiş ve ebniyesi ona göre hazırlanmış olması gerekir. Şu halde bilen ve gören her fert için içtimai bünyeye bir sınırkâr taş koymak zarureti kendiliğinden hasıl olmaktadır.

Sizin faaliyetlerinizi düşünüyoruz. Acaba tebliğe memur olmadığınız halde şu kurtarıcı ve uyarıcı faaliyetlerinizin meyvelerinden başkalarına muhtelif yollardan sunmamız daha iyi olmaz mı? Potansiyel bir mesuliyetin devamlı olarak, sizin şuur sahanıza çıkmamakla beraber vebal altında ruhunuza muazzam yükler yüklediğini düşünemez misiniz?

Vicdan öyle bir uyanıklık halidir ki ruh onunla dalma iyiye hasret duyarak hayat nizamını ölçer, biçer, makul müsmir raddeye isale çalışır. Dikkat ederseniz hiç bir eksiği ve hayat sıkıntısı olmayan, bilâkis her gün daha konforlu ve bu görüşle daha rahat ve mesut sayılması icabeden insanların hiç bir veçhile tefsiri imkânsız mânevi buhranlara tutulduklarını görür-

slünüz. Onlar da bunu izaha kadir olma-
larını söylerler. İşte cemiyet bünyesine da-
ha kudretli hizmetlerde bulunmak vecibe-
siyle tahassür içinde çarpınan her vicdan
bu hizmetini mümkün mertebe izaha fırsat
bulamadığı cihetle ruhta bir takım bunal-
malar başgösterir. Sebepsiz asabiyetler,
yüz gülmemesi, başkalarına karşı daima
suçlu imiş gibi can sıkıcı bir hal izhar et-
meler hep bu üstü kapalı gibi duran fakat
insanın uyku zamanlarında bile bilâkis da-
ha çok uyanık ve ıztıraplarını hissedilen vic-
danın bozguna tutulması halindedir. Şu
halde fırsatlar kollamalısınız. Hiç bir id-
diada bulunmadan, hattâ ispiritüalizmin
adını dahi anmadan karşınızdakilere fikir
ve kazançlarınızdan sunmağa gayret et-
meniz, güneşin istenmeden ışığını verebil-
mesi bir beşeri borçtur.

Öyleyse tarafsız ve ketum fakat aldık-
larıyla meşbu bir ruh sahibi olmanız neye
yarar? Siz topluma mânevi hayatîyet ka-
zandırmakla mükellefsiniz. Bütün müesse-
seler bunu telkine çalışırlar. İnsanoğlu ge-
lip geçici isteklerinin zebunu olmak yüzün-
den hesapsız mazeretlerin avukatlığını
yapmakla ömür tüketir. Aslında hiç bir in-
sanın bir hizmet sadedinde mazur olabil-
mesi mümkün değildir. Evvelâ kendinize
hasrettiğiniz zamanları, maddi ve mânevi
değerleri bir kere ölçerseniz karşınızda
milyonlarca elin size istemek için uzanmış
beklediğini görebilirsiniz. Ama bu her gö-
zün görebileceği, görse de tahammül ede-
bileceği bir sahne değildir. Mesuliyetleri-
mizi, veballerimizi kendi yaygaralarımız
ve mesnetsiz buluşlarımızla kapatmağa ça-
lıyoruz. İsteriz ki başkaları zahiren bizi iyi
tanınsınlar. Bu aldatıcılıktır, aynı aldatıcı-
lığı kendimiz için de yaparız. İnsan olma-
nın türlü vecibelerini bir tarafa iterek sırf
nefsani kaygılar peşinden koşar, yorulur
ve uzun uzun dinlenir, sonra aynı şeyleri

tekrarlarız. Bu, insan hayatı değildir.
Çünkü hayvan tabiatında ne kendisi için
hemcinslerinden hazır buldukları ile yaşa-
dığı için bir minnet ve karşılık duygusu,
mesuliyeti altındadır ve ne de kendi nef-
sinden bir kıymet taşıyabilir. Gelip geçici
bir devre için yavrularına karşı feragat ve
fedakârlık gösterir. Ancak unutmayın ki
serçenin yuva yapması, bir nevi aile at-
mosferi yaratması kendiliğinden değil, ilâhî
adalet müdahalesiyledir. Zavallı bir kara
hayvanının suya atılma zorunda kaldığı
zamanlarda hiç yüzme bilmediği halde ken-
diliğinden yüzebilmesi gibi.

İlâhî adalet burada şu yöndedir ki, in-
san aynı hâdiseler içinde tecrübe mahlûku
ve irade fonksiyonu sahibi olduğu için ö-
lümle karşılaşır. Tanrı, ona öncelikle me-
lekelerini ve bunları kullanmayı vermiştir.
Ama hayvana karşı mesuliyet mevkiinde
olduğu için adaletini göstermiştir. İnsan
bu kadar muhtar bir varlık olduktan sonra
elbette ağaçlığının meyva mevsimine ula-
şacak ve mânevi dallarını muhitine doğru
sarkıtacaktır. Sırf parazit orman sarma-
şığı gibi cemiyet bünyesinde zahmetsiz ya-
şamağa savaştan insanı elbette bu katego-
ride yani kendi ferdi istikameti için koşan
canlılar arasında mütalâa etmeğe hak ve
mecburiyet duyarız. Öyle ise cemiyet, fert-
lerinin gayret ve liyakatleri nisbetinde in-
sanca ve o derece ömürlüdür. Bunun inkârı
kabil değildir.

Sizin cemiyetiniz bu yönden enine ve
uzununa mütalâaya değer. Korkunç olan
şudur ki, vasıtaları kendisi için lüzumsuz
olmuş bir insanlık plânı, mensubu için
muhtelif bahanelerle ekarte edilecektir. Si-
ze gelince, itiraf edersiniz ki hayatınız et-
rafınızdakilere göre dopdoludur. Tıpkı
ambarları dolmuş bir rençberin aç komşu-
larının hallerine bigâne çubuğunu tütür-
meyi tek insanlık hazzı tanıması gibi...

**Mecmuamıza soracağınız sual-
leri kısaca ve açık olarak, her
mevzu için tertipleysiniz.**

**Ruh ve Madde müşküllerinizi
için emrinizdedir.**

**37. sayımızdan itibaren
abonelerinizi yenileyiniz.**

Hayvanların davranışlarından neler öğrenebiliriz?

Reader's Digest'den

Son senelerde yapılan araştırmalar bugün biz insanlar ve dünya hayatını bizlerle paylaşan hayvanların bir sürü müşterek vasıfları olduğunu göstermiştir. Kendi kaynağımız, iç güdülerimiz ve hattâ sosyal meselelerimizin mahiyeti hakkında bir sürü bilgileri hayvan dostlarımızı müşahade etmekle elde edebiliriz.

İnsanlara has olarak kabul ettiğimiz bir sürü davranışların, — cemiyet kurma arzusu, mal-millk sahibi olma hevesi, eve bağlılık ve vatan hasreti — şimdi bütün omurgalı hayvan nevelerinin temel özellikleri olarak tezahür ettikleri anlaşılmaktadır. Bu buluşlar şimdiye kadar alışlagelmiş mefhumları öylesine sarsmıştır ki Robert Ardrey adındaki tabiat âlimi «African Genesis» adındaki kitabında buna «tabii ilimlerdeki ihtilâl» demektedir.

Bu değişmeye doğru ilk adım bir İngiliz ornitologist'i olan Eliot Howard tarafından yazılan bir eserde atılmıştır. Darwin'den bu yana herkes onun fikirlerinin tesiri altında erkek kuşların dişileri elde etmek için çarpıştıkları fikrini savunmaktaydılar. Fakat Howard'ın nazarı dikkatine çarpan husus bu kuşların hakikatte kendi arazilerini korumak için döğüşükleri idi. Göçmen kuşların erkekleri dişilerin önünde güz mevsiminde kuzeye doğru uçarak vardıkları memlekette kendilerine bir arazi parçası ayırır. Kendi payına düşen kısmı kuş öterek âdeta herkese flân ederken hudutlarını da icabında şiddetle müdafaa eder. Dişiler geldikleri zaman da dünyalığını garantiye alan erkeğimiz istediği boy, şekil ve endamda bir gelin bulmakta sıkıntı çekmez. Dişi için kavga etmek artık pek ehemmiyetsiz bir husus halinde kahr. Kuşlar arazilerin hudut çizgilerini ötüşleri lie sınırlarlarken diğer memeli hayvanların bir çoğu ise daha ziyade inkişaf etmiş olan koku hislerinden istifade ederler. Böylece her hayvan kendi ma-

likanesinin hudutlarındaki hattı karakteristik bir koku yaymak suretiyle çizmiş olur. Aslan ve kaplanlar bunu idrarları ile yaparken, diğerleri, meselâ geyik ve bazı antilop cinsleri gözlerindeki özel bir glandeden saçtıkları bir cins kokulu madde ile ifa ederler. Ağaç vesaireye sürülen bu koku, yabancı hayvanlara buranın bir mal sahibi olduğunu hatırlatır.

Kafesteki vahşi hayvanlar ise kapatılmış oldukları yerleri dahi parsellere ayırır. Kendi evleri olduktan sonradır ki buraya sizleri sokmamak için âdeta orada oturmaktan daha fazla bir gayret gösterirler.

Kuvvetli bir mülkiyet hissine sahip olan insanlar aynı zamanda sosyal mevkiilerine de aynı derecede merbuturlar ve bu memeli hayvanların ekseriyeti için de doğrudur. Hattâ bu duruma balıklar arasında da rastlanmaktadır. Tavukların kümeslerinde nasıl bir yem yeme düzeni teşkil ettikleri, yani nasıl imtiyazlı olanların üstün bir durumları varsa, bir küçük havuz balığı nev'i olan kılıç kuyrukta da aynı duruma rastlanır. Yüksek sosyal mevkiye sahip olanlarda dişilere, yiyeceklere akvaryumun muayyen bir köşesinde rakipsiz olarak tasarruf etme hakkı vardır. Kendisi bu hakkı savunmak için icabında büyük bir dövüşkenlik kabiliyeti gösterir. Gene Ardrey'in de müşahade ettiği gibi havuzun suyu tedricen soğutulmak suretiyle balığın cinsiyete karşı olan alâkası azaltılmak ve hattâ tamamen giderilmekle beraber, sosyal mevki için mücadele etmekten gene de geri kalmayacaktır.

Bizim için bir kurt sürüsü dünyanın en disiplinsiz ve vahşi kuvvetlerinden birisidir. Fakat kurtların haddizatında öyle kökleşmiş maşeri örf ve âdetleri ve öyle bir rijit kast sistemleri vardır ki bizimkilerini yanında çocuk oyuncuğu olarak bırakır. Bir ilmi mecmua kurtların bu merasim hare-

ketlerini ve sembolik jestlerini tasvir edebilmek için tam otuz üç sayfalık bir rapor yazmıştır. Başın hareketi, kulakların dikilip inmesi, kürkün bazı nahiyelerindeki kılların hareketleri, kaşların çatılması, dişlerin sırtması gibi ve bütün bunların üstünde kuyruğun hareketleri ve bunun delâlet ettiği mânalar inceden inceye tasvir edilmişlerdir. Şayet aşağı kastten bir kurt büyük şefin yanına yaklaştığı zaman kuyruğunu sıkı sıkıya apış arasında tutmazsa hemen o anda katledilmesi işten bile değildir. Kuyruğu karnına yapışık olarak bütün bir temas müddetince orada sabit olarak kalacaktır. Orta sınıftan bir kurt kuyruğunu reisin mevcudiyeti sırasında serbestçe sallayabilir. Fakat heyhat eğer bir megalomani — büyüklük — kompleksine kapılıp da kuyruğunu bel hizasının üstüne dikerse vay haline!

Babun tâbir edilen bir cins maymunlarda sınıf tefriki çok barizdir. Cinsi temaslarda bulunmak ve çocuklarına bakmaktan maada en mühim sosyal faaliyetleri birbirlerini kaşımak ve tımar etmektir. Kaide olarak olgun bir dişi büyük reis'in sırtını iki eliyle kaşiyabilir, fakat bir erkek ise asılzade sınıfına mensup bile olsa bu işi tek elle yapmak mecburiyetindedir. Aşağı sınıfa mensup vatandaş ise ancak tek parmak kullanabilir. Çok gençler ise ancak majestenin kürküne bakmakla iktifa edebilirler. Bu kaideler ancak bir şark despotunun sarayında görülebilecek bir etiket sıklığı ile tatbik edilir. Bu hayvanları kendi tabii mekânlarında görmekle bu sosyal merasimlerin mânasını daha iyi anlarsınız. Babunlar en biçare hayvanlardan biri olup, yerde yaşamakla beraber tırnağa malik değildirler. Bu zaafalarını örtmek için düşmanlarına tek olarak değil de saf olarak karşı koyarlar. Sınıf farkına dayanan bu sıkı askerî disiplinleri züppelikten değil, fakat bir arada yaşamalarının icaplarından ileri gelir. Merhum Eugene Marais (Güney Afrikalı bir tabiat âlimi) bu hayvanlarda öyle bir fedakârlık sahnesine şahit olmuştur ki eğer bu durum insanlarda olmuş olsa idi muhakkak ki bir âbide dikilmesini icap ettirebilirdi. May-

mun sürüsü dik bir kayanın tepesindeki bir mağaraya uyamak için tırmanıyordu. Yol çok dar ve beş yüz metrelik bir şeritten ibaretti. Âlim büyük bir hayranlık içinde sürünün intizamla yukarı tırmanışını seyrediyordu. Bu arada aşağıdaki ormanda peyda olan bir pars araziye keşfe başlar ve sinsice yukarıya çıkan sürüye yaklaşır. Marais, bunu sezen sürüden iki maymunun ayrıldığını ve usulca aynı yoldan aşağı indiklerini görür. Gözlerini sabit nazarlarla sürüye dikmiş ve muhtemel avını zevkle seyretmekte olan leopar bu hareketin farkına bile varmaz. Aniden ikisi birden tepeden leoparın üzerine inen babunlardan biri hayvanın ensesine, diğeri ise boğazına keskin dişlerini geçiriverirler. Fakat leopar derhal sırayla üsttekini bir çene darbesiyle, alttakini de bir pençe darbesiyle karnını deşmek suretiyle haklar. Maamafih bu darbe çok geç kalmıştır. Zira ölmeden evvel alttaki maymun da parsın şah damarlarını parçalayarak onun da aynı zamanda ölmesini sağlamıştı. Bu dehşet verici sahneden sonra sanki hiç bir şey olmamış gibi sürü yoluna devam ederek sükûnetle mağaralarına vasil olur.

Böyle müşahadelerin neticesinden de anlaşılacağı gibi hem iyi, hem de kötü karakterlerin bizde de mevcut olması bakımından biz zannettiğimizden çok daha fazla hususları hayvanlarla müşterek olarak paylaşmaktayız. Böylece bütün ruhî ve asabi bozuklukların cinsel meselelerle başlamış oldukları tezi biraz da çürütülmüş bulunmaktadır. Bu tezin sahibi olan Freud içimizdeki hayvanın sosyal hayatın icaplarına karşı mütemadiyen mücadele etmekte olduğunu sanmıştı. Fakat şimdi hayvanlarda da sosyal hayat ihtiyaçlarının cinsiyet kadar, hattâ ondan daha fazla bir kuvvette tezahür ettiklerini görüyoruz.

Böylece bizim vak'alara dayanan müsbet batı ilmimizin neticeleri şarkın tefekküre dayanan hikmetinin çok evvelden sunduğu sezgilere tamamiyle uymaktadır. Bu da bütün hayatın her safhası ile tam bir vahdet teşkil ettiği ve ayrılmaz bir bütün olduğudur. Hepimiz birbirimize sandığımızdan pek çok daha yakın bulunmaktayız.

Orta Amerikanın Sihirli Mantarları

cesaret ve gururlarıyla şöhret yapmışlardı. Karışık iç ihtilâl zamanlarında bile ayrı kaldılar ve İspanyollar onlara boyun eğdiremedi. Meksika'nın en geri kalmış halkı sayılabilirler. Ve bütün memlekette tekerlekli vasıta ile aşılabilecek bir tek yol yoktur.

Bir dil âlimi ve rehber refakatinde meşakkatli bir yolculuktan sonra San Juan Mazatlan'a geldiklerinde «Vergen de Soledad» bayramı yani «yalnız yerlerin Meryemi» bayramı idi. Bu, dağların arasında kaybolmuş, kesif tropik ormanları ile kaplı, ötüşleri ancak sabahleyin dinen renkli kuşlarla dolu muntıka sakinlerinin kendilerine seçtikleri koruyucuya verdikleri isimdi.

Mantar yenilişi bu kabiledede mukaddes sayılmaz. Onlarda mantarı yiyen Curandero'lar değil, fakat hastalardır. Ve mantarı yedikten sonra yanındakilerle bütün gece konuşur. Kendisine sorulan sualleri cevaplandırır. Gerekli talimat ve bilgileri verir. Hasta dokuz veya onüç çift mantar yer. Mixe'lere göre kâinatın dokuz küçük ve onüç büyük hizmetkârı vardır. Bu hususa Maya kozmoloji'sinde de rastlanır.

Mixe'ler için de, bu mantarların yenilmesi bir merasime tâbidir. Toplandıktan sonra mantarlar kilisede mihrabın önüne bırakılır. Günlük ve muamlar yakılır; İsa'dan mantarlar vasıtasıyla bilgi almak için müsaade istenir; mukabilinde bir takdime vadedilir. Kiliseye hediye verildikten, dualar edildikten, dört günlük bir oruç tutulduktan sonra mantarları yemeğe izin vardır.

Eskiden Mixe'lerde mantar âyinleri Curanderosların inhisarındaydı. Fakat bir çiftçi bu sihirbazlardan birini mescal ile

sarhoş ederek sırrını öğrendi. O zamandan beri de âyinler Curanderos'ların inhisarından çıktı. Mixe'lerden bir genç çocuk şöyle demiştir: «İlâç almak için çok fakir olduğumuzdan İsa bize bu mantarları verdi.»

Gerçekte mantarlar tedavi için değil, teşhis için kullanılmaktadır. Hasta mantarı yedikten sonra yaşayıp yaşamayacağını peşinen haber vermektedir. Eğer «iyilik» bildirilirse, hasta, durumu ne olursa olsun, kendini daha iyi hissetmektedir. Mantar, tedavinin nasıl yapılacağını tarifte yardımcı olmakta, bazan doktor çağırılması talep edilmekte, bazan da büyü yapan şahsın ismi verilmektedir. Eğer haber hastanın öleceği ise, hasta her türlü tedaviyi bırakmakta, işlerini tanzim etmekte, ailesi cenaze merasimine hazırlanırken varislerini tayin etmektedir.

Bu vak'alar muhtelif şahadetlerle teyyüd etmiştir.

SIHIRLI ALEMLERİN KAPILARI

1955 senesinde Huautla de Jimenez'e dönen Wasson'lar mantarlardan yiyen ilk beyazlardan olmuşlardır. Yerli dilinde «arazi kayması» mânasına gelen bir kelime ile «Kiso» denilen bu mantarlardan toplayan yerlilere tesadüf ederek kendileri de bol bol topladılar. Bir sel çukurunun dibinde rastladıkları bu mantarlardan ihtimamla temin ederek evlerine götürdüler. Onları iyice inceleyip fotoğraflarını çektikten sonra Maria Sabina isimli bir Curandera çağırıldılar; kendilerini misafir edenlerin akrabalarını da davet ettiler.

Fotoğrafçıları Allan Richardson da dahil olmak üzere, diğerleri gibi yere, hasırlar üzerine, «sarape» denilen örtülere sarınarak yattılar ve mantarlardan yediler. Gözleri karanlıkta açık, etraflarında olup bitenlerden tamamen haberdar olarak, mantarların isminden anlaşıldığı gibi bir «arazi kayması» na şahit oldular. Vücutları yarı uzanmış yatarken düşünce kabiliyetleri bu bedenden ayrılmış, boşlukta yüzüyordu. Bu esnada duydukları mide bulantısı, gördükleri harikulâde vizyonların çok ucuz bir karşılığı sayılabilir. Şimdi bu intibaları Gordon Wasson'un notlarından takip edelim :

BİR KÖPEĞİN HİKÂYESİ

Psychic News'den

24/11/1962

Belki fırtınalar ve sağnaklar insanları sevdiklerinin mezarlarını ziyaretten alıko-yabilir, fakat Bobby isimli bir köpek her türlü hava şartlarında 3 seneden beri sa-hibinin mezarını muntazaman her gün ziyaret etmektedir.

Bir balıkçı olan Jean Duval Bobby'yi 10 günlük iken almış ve ona bir bebek ihti-mamı ile bakıp büyütmüştür. Senelerce, köpekle sahibini yalnız olarak kimse göre-memiştir; her yere birlikte gitmişler, hattâ balığa çıktığında dahi köpeği sandalın bir köşesinde oturur görmüşlerdir.

Jean Duval 33 yaşında ümitsizce bir aşka tutuluyor. Bu ümitsizliğin verdiği te-essürle intihar etmeği düşünüyor. Bu sebeple bir gece bir miktar zehir içiyor ve her ihtimale karşı ölümü garantilemek için kendini kanala atmak üzere evden çıkıyor, Bobby de peşinden gidiyor. Ertesi sabah Duval'ın cesedini kanaldan çıkarırlarken kö-peği oracıkta bir kenarda korkudan kasılmış bir halde buluyorlar. Cenazenin kalkacağı gün hayvan ortalarda görülmüyor. Cenazeyi mezarın içine indirecekleri sırada Bobby âniden ortaya çıkıyor ve tabutun üzerine sıçramağa çalışıyor. Duval'ın annesi onu se-riye çekiyor ve sonra eve götürüyor.

Ertesi gün köpek yine ortadan kayboluyor, sonra mezarı ziyarete gittiği anlaşı-lıyor. Bobby'ye yemek yedirmek bir mesele olmuştu artık, nihayet Duval'ın odasında verilmek suretiyle yedirilebileceği anlaşıldı.

Cenazenin ertesi günü başladığı ziyaretlerine Bobby, mezarcının her türlü ezi-yetlerine rağmen devam ettirdi. Mezarcı onunla başa çıkamayacağını anladı ve «Me-zara köpek sokulmaz» yasağını Bobby'e tatbikten vazgeçti, onu kendi haline bıraktı.

Bobby şimdi 13 yaşında ve gözleri az görmektedir. Mezarı ziyareti sırasında me-zarın üzerine çıkıyor ve orada sâkin bir tefekkürle öylece oturuyor. Bazan yaşlı göz-lerinde âniden bir ışık parıldıyor ve bir def'acık şevkle havlıyor. Ne için havladığı bi-linemiyor.

«İlk önce, canlı ve kesif renklerle mey-dana gelmiş, eğri olmayan, köşeli, geamet-rik şekiller gördük. Bunlar bazı kumaş ve halı desenlerine benziyordu. Sonra bu de-senler altın ve abanoz kakmalı, parlak renkli taşlardan imâl edilmiş sütun ve sü-tun başlıkları olan ahenkli mimari eserleri ile değişti. Bu zengin ve muhteşem yapılar önümüzde göz alabildiğine uzanıyordu.

«Neden bilmiyorum, herhangi bir mem-leketin mimarisine benzememekle beraber, bu binaların yapılışı şark eserlerini andı-rıyordu. Bunlar ne Japon, ne Çin, ne Hint, ne de müslüman eserlerine benziyordu. Da-ha ziyade mukaddes kitaplardaki vizyoner-lerin (*) görüp anlattıkları hayali yapıları

(*) Normal şartlarda başkalarının gö-remeyeceği herhangi bir manzara, vizyon gören adam.

hatırlatıyordu. Eski Yunan sadeliğinin bu-rada hiç bir yeri yoktu. Her şey muhte-şemdi. Biran, mihraba konulmuş, hafif ay ışığının aydınlattığı çiçekler hacimlendi-ler; ancak mitolojide rastlayabileceğimiz canlı varlıkların koşulmuş olduğu bir zafer arabası, krali bir bağış alayı halini aldı-lar. Gözlerimiz iyice açılmış, biri diğeri-den meydana gelen vizyonların sonu gel-meksizin birbirini kovalayışını seyrediyor-duk.»

Birkaç akşam sonra Wasson yeniden mantarlardan yedi. Gördüğü vizyonlar baş-ka idi: İlk evvel İngiltere'deki Elizabet devri süslemelerini gördü. Merasim zirhla-rı, aile armaları, tahta oymalar, katedral merdivenleri... Bütün bunlar yepyeni yapı-lmış gibi idi; üzerlerinde zamanın geçtiğine dair hiç bir iz yoktu. Bu vizyonların biri

Orta Amerikanın Sihirli Mantarları

diğerinden meydana geliyor, her ne kadar bir halüsinasyonun esiri olduğuna inanıyorsa da bunlar kendisine herhangi gerçek bir eşya kadar hakiki geliyordu. Bu imajların yegâne gerçek olduğu kaanatinde idi. Bunların dünyamızdaki akisleri sönük ve eksik yapılmış kopyalardan ibaretti.

Müteakip seanslarda bu bahsettiğimiz imajlardan sonra Wasson manzaralar da gördü :

Birincisi, muhteşem dağları, deve kerwanları ile sonsuz bir çöldü. İkincisi şeffaf suları, kamışları ile geniş bir nehir mansabı idi. Renkler pastel renkleri idi, ışık âdeta ufka yakın bir güneşten geliyor gibi çok tatlı idi. Önce bu manzaralar kimsesiz görünüyordu. Sonra bir kulübe, kulübenin yanında bir kadın ortaya çıktı. Evet, şekli, elbiseleri ile bu bir kadındı. Hareketsiz, bakışları boşlukta, ufku gözetleyen, canlı varlıktan ziyade eski bir heykele benzeyen bir kadın.

Eski Bir Dinin Rahibesi

İkinci kata çıkan merdivenin üzeri Hintlilerle dolu bu odanın içinde ayakta, New-York'lu bankacı, taş kesilmiş, vecd içinde, mantarların anahtarını kendisine vermiş olduğu sun'i bir cennetin büyüyle sarhoştü. Bütün gece boyunca bir hayli mantar yemiş olan Maria Sabina, inleyerek, heceler mırıldanarak, dans ederek kendine hâkim olan kuvvete tamamen tâbi olmuş gibi, âyinine devam ediyordu.

Zaman zaman şarkılar, el çırpmaları, alına ve göğse vurulan darbelerin refakat ettiği uzun, ritmik sözlerle kesiliyordu. Rahibe, âyinin en hararetle anında vahşi bir

şiddetle «Chung-ha!» diye sesleniyordu. Bu en üstün varlığa hitap eden bir ilâhinin, bir duanın başlangıcı idi. Bu hususta Gordon Wasson şöyle yazıyor : «Bizim huzurumuzda eski bir dinin rahibesi hararetle ve otoriteyle kehanette bulunuyordu. Biz orada, geniş manzaraya karşı askıda gibi idik. Sanki Gobi çölünde, şarkılar refakatinde, her yandan gelen çatırtılarla, görünmeyen mahlûkların korosunu dinlermiş gibi... Sanki havadan meydana gelmiş bu varlıklar etrafımızdaki karanlık boşluğu dolduruyor, değişik ve endişe verici çığlıkları ile bizi şaşkına çeviriyorlardı. Her an bu koronun sesi yükseliyordu. Hepimizin birbirimize degecek kadar yaklaştığımız, kapı ve pencereleri kapalı bu odada bir ara âdeta, dışarıdan gelen hafif bir hava ceyanı hepimizi sardı. Bu bir halüsinasyon mu idi? Eğer böyle idi ise herkes bu hissi paylaştı. Zira rüzgârın üstümüze estiği an umumi bir canlanma oldu. Cep lâmbaları yandı ve Hintli dostlarımız ilâhi bir nefesin çarpması ile hayran kaldılar.

Netice: Ruh hekimliğine yeni bir ilâç, *Psilosyline*

Wasson her sene Huautla'ya yeniden döndü. 1956 da grubunda Guy Stresser - Péan ve Fransız Tabiat Tarihi Müzesi Müdürü M. Roger Heim de vardı. M. Heim dünyanın sayılı mantar âlimlerindedir. Wasson'un tecrübelerine iştirak etmiş ve Paris'e dönüşünde Meksika'nın muhtelif bölgelerinden topladığı mantarları getirmiştir. Nevilerin çoğu yepyeni olup bunların bir kısmı müzenin Cryptogamie laboratuvarlarında üretilmiştir. Bu mantarlardan *Psilocybe* isimlisi bol miktarda yetiştirilmiş, bundaki aktif prensip tecrit edilmiş, M. Heim ve arkadaşları daha uygun ilmi şartlar altında bunların halüsinasyon verici tesirlerini incelemişlerdir. Psikiyatr hekimler tecrübelerini takip etmiştir. Bu çalışmalardan zihin hastalıklarının tedavisinde faydalı olacağı umulan «*Psilocyline*» isimli bir ilâç imâl olunmuştur.

Géographia-Histoire mecmuasının Mart 1962 sayısından.

(Sayfa 20'den devam)

dişine takıp çalışacak, bu çalışma esnasında yukarıda da onu daima elinden tutacaktır ve insanlığa ancak, seviyesiyle uygun bütün insanlığa yarar bilgiler verilecektir.

Çekirdek reaksiyonlarını, birbirlerinin kafalarına atacakları bombalarda kullanmayı düşünebilecek bir insanlığın daha üst bilgiler karşısında alacağı durumu düşünürsek bizden bir şey esirgenmediğini, ancak büyük tehlikelere karşı korunduğumuzu düşünebiliriz.

Şimdi celsenin son satırlarını birlikte okuyalım :

«Operatör — Bizim suallerimiz burada bitiyor. Söyliyecekleriniz varsa dinliyoruz.

Bütün insanların kardeşim Olduğuna inanıyorum

Readers Digest'den

Yeryüzünde yaşayan her insanın kardeşim olduğuna inanıyorum. Onlar da benim gibi ruh sahibidir; güzellikten ve dostluktan anlarlar. Yeni Gine'den tutun da Tokyo'ya kadar, dünyanın her köşesinde böyle insanlarla tanıştım.

Dostlarımın evlerinde, korkusuzca misafir olarak kaldım. Bir defasında Guadalcanal'ın en vahşi bölgesinde taş devrini yaşayan insanlarla vakit geçirdim. Beraberce seyahat ettik. Dört hafta müddetle ormandan ayrılarak benimle birlikte şehre kadar geldiler. Bir çoğu orada madeni araçları kullanmayı öğrendiler.

Bir defasında tek kelime İngilizce bilmeyen kızılderiilerle birkaç gün bir arada yaşadım. Benim de onların dillerini bilmem anlaşmamıza engel olmadı. Farklı âdet ve sosyal davranışlara sahip bulunmaları Yeni Hebrides'lerde yaşayan Malinezyalılarla tanışmama, onları sevmeme bir mâni teşkil etmedi. Ben sebze, onlar ise köpek rostosu yediler. Aramızda büyük ay-

— Buradaki arkadaşların, içlerinde her zaman mevcut bulunan ve mevcut bulunmuş olan hakikat meş'alesini her zaman için yanar olarak tutmalarını ve asla yılmadan, bıkmadan ve her türlü fedakârlığa katlanarak bu meş'alenin, bu ışığın insanı sonsuz şahikalara ulaştıran ışığından ilham almaları benim en büyük arzum ve saadetimdir. Siz ilim aşkıyla yanıp tutuştuğça, bizler sonsuz bir saadet içinde, sizin havsalanızın ve idrakinizin dışında...

Medyom mânaları nakledemiyor. Bunu tabii karşılamak lâzımdır. Çünkü bizim durumumuz dünya lisanı ile ifade edilemeyecek kadar transandantal (üstün, yüce) bir durumdur. Burada celseye son veriyorum.

Op. — Allahaismarladık dostum.

rılıklar mevcuttu. Fakat biz sadece müşterek taraflarımız üstünde durduk. Hiç konuşmamamıza rağmen çok iyi vakit geçirdik.

Çok çeşitli insanlarla görüşüp anlaşabilmem ve hiç yabancılık çekmeden onlarla bir arada yaşayabilmem muhakkak ki bir görgü ve tecrübe neticesidir. Bunun için insanların birbirleriyle kardeş oldukları gerçeğini herkese kabul ettirmek amacını gütmüyorum. Zira bu hayatî bilginin ruhlarda yer etmesinin uzun zamana mütevakıf olduğunu biliyorum. Fakat bu bilgiyi insanların elbet benimseyeceğine şüphem yoktur.

Pennsylvania'da bulunan evime dünyanın dört bucağından, çeşitli milletlere ve ırklara mensup bir çok insan gelir. Ben de onların memleketlerinde, onlarla birlikte yer, içer ve yaşarım. Yaşadığım müddetçe evimin kapıları insan kardeşlerime açık kalacaktır; zira onlar evime neş'e ve huzur getirirler. Ben de onları ağırlamaktan büyük bir saadet duyarım.

Bütün insanların, kardeşlerim olduğuna inanıyorum; bunu, evimi onlarla paylaştığım zaman anlıyorum.

Okuyuculara CEVAPLAR

Sayın İhsan Tezeren :

Sorularınıza sırayla cevap veriyoruz :

1 — Ruhi irtibat celselerine iştirak etmek için bu celselerin yapıldığı muhtillerle temasa geçmeniz, o topluluklarla kaynaşmanız gerekir. Herkesin seviyesine göre alabileceği bilgiler mevcut olduğuna göre, hiç önem vermediğiniz bir celseden pek kıymetli bilgi ve müşahadeler elde edilebilir.

2 — Ruhi celselerin faydasını anlatmak demek Spiritizma hakikatini ve bilgisini anlatmak demektir. En eski çağlardan bugüne kadar geçen zaman ve mekân içinde insanlık daima üstün plânlardan üstün testlerini almış ve sonsuz tekâmül merhalelerini yukarıdan verilmiş olan ve her deere göre şumul arzeden bilgiler sayesinde aşmıştır. Ruhi irtibat celseleri yüksek ahlak, fazilet ve bilgi kaynaklarıdır. İnsanlığın, istisnasız olarak, faydalandığı bir tekâmül veyresidir.

3 — Ön sezî dediğimiz psişik hal çeşitli sebepler altında meydana gelebilir. Esas olarak iyi tefsir edilememiş telepati ve belirsiz zihni kleroyans melekelerinin karışımı olan ve herkeste muhtelif derece ve kuvvetlerde bulunan bir durumdur. Ön sezisi olan kimseyi diğer kimselerden ayırt edecek objektif belirtiler yoktur. Bu olaylar bizlerin değişik ruh hallerimizde paralellik gösteren hususiyetler arzederler. Yüksek ruhi melekelerin yanında pek cılız bir kabiliyet olarak kalan önsezî, bütün hayat boyunca gitgide artan bir seyir takip edebileceği gibi, aksine ani kusvetlenmeler ve gerilemelerde gösterebilir. Bir süre devam edip sonra kaybolan yahut kararlı önseziler de mevcuttur.

4 — Ankara'da Cemiyetimizin kol ve şubesi mevcut değildir. Bizim de yakın zamanlarda haberini aldığımız Ankara Metapsişik

Tecrübeler ve İlmî İncelemeler Derneği isimli bir cemiyet kurulmuştur. Faydalı olacaklarına inanıyoruz. Selâm ve selâmlar.

Sayın Ali Nur Dilmec, Ankara

1 — Başka dünyaların bedenli ve bedensiz varlıkları ile temasa geçerek bilgi ve görgüyü arttırmak her şeyden önce bizler ile onların içinde bulunduğumuz plân ve varlık seviyelerinin içinde bulunduğumuz plân ve tekâmül sebebimize bağlıdır. İçinde bulunduğumuz dünya ve tekâmül şartları süratle tekâmül etmemiz için, hatırımıza getiremeyeceğimiz kadar bol ve yüksek imkânlarla doludur. Müşahade melekemizi geliştirdiğimiz nisbette onları görüp daha yüksek neticeler çıkarmamız ve imkân nisbetinde hayatımıza tatbik etmemiz böylece mümkün olabilir. Ancak yüksek idareci mekanizmanın müteal idrakî neyin ne zaman mümkün olacağını takdir edecektir ve bizler haddimizi bilerek, bizlere verilen nimetlerden istifade edebilecek bir kadere tâbiyiz.

2 — Spiritüalizma, dediğinizin aksine, şifahiye kadar müphem ve bilinmez olarak bilinen hâdiseler ve oluşları daha açık ve esaslı olarak izah eden müteal bir bilgiler toplaması felsefesidir. Bazan apaçık olamıyorsa bu, işi esaslı bilmeme değil, insanların kendi çabalarını ve imtihanlarını kendilerinin yapmaları içindir. Elbette ki daha halledilmesi gereken bir çok kâinat meseleleri vardır. Müsbet ilim olarak kendisine düşen oartfeyi zaman ve zemine göre ortaya koyan Spiritüalizma, insan zihninin mahsulü olmayıp, İdareci Yüksek Mekanizma'nın müessiriyeti altında değişen ve gelişen müteal bilgi ciiz'üdür ve çağımızda Spiritüalizma ismi altında anılmaktadır.

3 — Yer yüzünde hiç bir şey boşuna ve

şüphesiz değildir. Her fikri sistem kendisine icabı olanları çeker alır ve onu yetiştirir. Fakat sistemler de bir hadde kadar tatminkâr olur. Tekâmül kanunu icabı olarak yerini bekler ve devrini tamamlamaya çalışır. Daha açık ve geniş fikri sistemler idrakimize çarpıp dururken, çok dolambaçlı metod ve fikirleri olan sistemlere bağlanmak acaba dünya insanların atideki nasibini baltalamak olmaz mı? Her devrin bir hükmü vardır ve bu hüküm kendi zamanından dışarıya taşınca çatışmaları ve vakit kayıplarına sebep olur. Selâm ve sevgiler.

Sayın Rubi Kalender

Suallerinize sırayla cevap veriyoruz :

1 — Karşılıklı sevgi esas itibariyle, müşterek tesir plânına tâbi olan insanların birbirleriyle olan derin senipatisinden ileri gelir. Sevgide, gerçek alanında, menfaat, aldaticılık ve riyakârlık yoktur. Sevgi, üstün bir kaynağın neşrettiği tesirlere sahne olmak herkes ve her şeyi kendinde ve kendisinden bilmektir.

2 — Ahlâk ve bilginin birbirleriyle ahenktar olarak yürümesi en matlup olanıdır. Yani fikirlerimiz ile bunlardan doğan fiillerimiz dengede olmalıdır. Zihnimizi bilgiyle doldurmak ve bunu yerinde ve zamanında büyük bir iyi niyetle kullanmak, bildiğini dosdoğru yapmak ahlâk ve fazilettir. Biz insanlar için bu ahenkli hal, çok gayretli çalışma ve imanla mümkin olabilir. Hepimiz bu yoldayız.

3 — Uyku halinde ruh bedenini terketmez. Kendisi, bedeninin dış âlemlerle olan kapılarını kapar ve ruhi hayatına daha serbest tarzda devam eder.

4 — Vicdan ruhun doğrusunu bulma, icap ve murada göre tekâmül etme terazisidir. Ruhun, tekâmül sistemleri içinde, dengeli ve ulvi yolculuğunun istikametini çizen kılavuzdur ve beyin psikolojisiyle ilgisi yoktur.

5 — Dinler insan topluluklarına verilmiş ilâhi bilgilerdir. Her biri belli bir realiteyi ihtiva eder, birbirlerini tamamlar ve şümülendirirler. Fertler dinî kabulleri ile, kendi fikir ve davranışlarını subjektif olarak sınırlar; cemiyetler ise dinî realitenin sahasında kalarak örf, âdet, kanun ve nizamlarını tâdil ederler ve böylece dıştan müessir olan ananevi objektivizm ortaya çıkar.

6 — Cemiyetlerin kollektif tasavvurları, ferdi tasavvurların bileşkest olması hasabıyla,

sonradan geriye bir dönüşle ferde müessir olabilir. Hepimizin kendimize has tesir sahaları vardır. Bunlar birbiriyle temas ederek dünya varlıklarının tesir bütünlüğünü hasıl eder. Bu suretle bu külli tesir sahalarına uygun ilâhi tesirler hasıl olur ve o cemiyetin mâşeri kaderini tayin ederler. O halde ferdi tasavvurlar müşterek tasavvurların hazırlayıcısı ve sonradan kendisinin uyduğu üstün tasavvurlar yekûnunun kaderi tatbikçisi olurlar. Selâm ve sevgiler.

Sayın Rifat Özserağ

1 — Doğumu kontrol ve sakat doğan çocukları yok etmek doğru mudur? Kusurlu çocuğun alil olarak yaşanması zaruri midir? di yorsunuz. Fakat bu türlü bir yaşayışa muhtaç olan ruhların önüne çıkan fırsatları ortadan kaldırmak da icabı zorlamak olur. Bu durumda en iyi yol içinde bulunduğumuz cemiyetin örf, âdet ve vicdanî telâkkilerine bağlı kalarak dıştan gelecek tembihlere uymak lâzımdır. Eğer gerçekten sakat olarak geçirilmesi icabeden bir hayat varsa buna hiç bir kuvvet engel olamayacak ve ruh bu ızdıraplı hayatın nimetlerinden istifade ederek olgunlaşmasına devam edecektir.

2 — Ruhların miktarları hakkında hiç bir malûmat beyan edilemez. Tanrının yaratma fiili hakkında, mahlûk olduğumuz için, hiç bir şeyi doğru olarak bilemeyiz ve bilemeyeceğiz. Bu itibarla ruhların miktarını sonsuza yaklaşacak derecede çok olarak tasavvur etmek az çok tatminkâr olacaktır.

3 — Hayatın her türlü nimetlerinden faydalanmak elbette ki hakkımızdır. Fakat bu nimetlerin bizlere büyük müşahadeler temin ettiğini, olgunlaşmak için zaruri bir materyel olan bilginin elde edilmesinde birer vasıta olduğunu, pek bağlanması gerekli olmadığını da hatırdan çıkarmamak gerekir.

4 — Spiritualizma, ilmi tecrübeleri olan ve fen ilmi ile müşterek gelişen bir mevzudur. Bu yüzden tasavvufa ait yazı ve sözleri mecmuamızda yayınlamaktan sarfınazar ediyoruz.

5 — Ruhlar dünya realitesini aştıktan sonra, yeni realitesini geçirecek başka mekânlara geçer. Bu suretle ruhlar diğer seyyarelerde de bilgi edinmek için bedenlenir ve yaşarlar.

Selâm ve sevgiler.

Düşünceleriniz Hayatınıza İstikamet Verir

TWO WORLDS'den

Dünyanın her tarafında, her millete mensup insanlar, sayısı günden güne artan gruplar halinde toplanarak celseler yapıyorlar ve gideceğimiz âlemdeki varlıklarla muhabere ederek hakikati öğrenmeğe çalışıyorlar.

Bu âlem, dünyadaki kısa hayat süremizi bitirip, ölüm diye adlandırdığımız değişiklik vuku bulduğu zaman, hepimizin in-tikâl edip yaşamağa devam edeceği bir âlemdir. Bu celselerde verilen bilgiler, ruhen gelişmiş olan üstadların edinmiş olduk-ları tecrübe ve ilhamların toplamıdır.

Kâinatı idare eden tabiat kanununun uygulanmasını izah etmek için onlar öbür âlemden geri gelirler. Bu büyüklük üstadlar için dinler mevzu bahis değildir, yalnız kendilerince kabul edilen yegâne din tabiat kanunudur ki, bundan kimse müstağni olamaz, bu herkese şamildir. Bu kanun hayatımızı tanzim eder. Bu, bütün yıldızları yollarında ve gezegenleri mahreklerinde tam bir dengede tutar. Bu kusursuz kanun, mükemmel olduğu için değişmez, sabittir. Bu da, İsa, Muhammed ve diğer bütün büyüklük üstadlar bu kanunun tatbik şeklini bize öğretmişlerdir. Öğrettiklerinin bazıları asırlar boyunca tanınmuyacak şekilde tah-rif edilmiş ve bir takım dinî itikat ve me-rasimlerle doldurulmuştur. Diğer taraftan bu öğreticilerin üzerinde ısrarla durdukları nokta, bütün dünyadaki din müesseseleri-nin bu kanunun mükemmel işlemlerini öğ-retmeleri lüzumudur. Bu illet ve neticenin gelişme kanunudur. Bu, halka izah edilirse günlük hayatlarında bunun tatbikatını görür ve hissedebilirler. Meselâ, onun vere-ceği bir bilgi ile titreşimlerin veya düşün-ce dalgalarının mânası ve hayatî ehemmi-yeti meydana çıkabilir.

Çoğumuz biliriz, canı sıkılan bir kimse bir insan topluluğunun arasına girdiği zaman, haricî hiç bir tezahür olmadan ruhî hâleti değişir ve yine bir kimse bir odaya girdiği zaman oradakilerin dost veya düş-mân olduklarını hissedebilir. Bu nesredilen düşünce dalgalarından yahut titreşimlerden

ileri gelir. Düşünce gücünün çok büyük ol-duğunu ve titreşimlerinin yalnız etrafınız-dakilere değil, diğer memleket ve dünya-lara kadar tesir edebileceğini içimizden ka-çımız idrâk edebilir? Eğer kendiniz ve çocuklarınız için daha iyi bir dünyaya kavuş-mak isterseniz, düşüncelerinizi kontrol et-meniz ve hodkâmlık, nefret, husumet, şeh-vet, tamah, zalimlik ve korku hislerini içi-nizden a'manız lâzımdır.

GAYRİ ŞUURİ ETKİ

Bu şekilde kendilerini kontrol edenler, tasavvur edebileceklerinden daha çok bü-yük derecede etraflarındaki canlıları iyili-ğe sevkeden tesir gönderirler. Bu ahenk içinde yaşamakla, idrâk etmeden kendileri-ni hastalık ve zararlara maruz kalmaktan korurlar. Biz asude bir dimağ ve uygun gıda almak suretiyle vücut sağlığımızı ko-rursak, beşeriyeti kemiren kanser, verem, ülser, vesaire gibi âfetlerden de dünyayı koruruz. Ruhî gıdanın yapılış ve tesir şekli iyice bilinmelidir. İsa da bu hususta : «Siz bunlardan daha iyi işler başaracaksınız» demiştir.

Gideceğiniz dünya hakkında bilgi edin-meniz lâzımdır. Ölüm yoktur, hayat son-suzdur. Bizim ölüm dediğimiz şey, doğdu-ğumuz sırada geldiğimiz âleme dönmemiz-den başka bir şey değildir. Bu bilgi, gide-ceğimiz dünyadaki hayata hazırlanmamıza yardım eder. Netice olarak şunu bilmeliyiz ki, eğer yükselmek istersek, «Ruhen in-kişaf etmeğe gayret edelim.» Bu dünyada ünvanlara, paraya, mala ve mülke sahip olmanın öbür âlemde size hiç bir faydası yoktur. Her iki âlemdeki yegâne hakiki aristokratlar, ruhen yüksek olan, milli-yet, ırk ve renk gözetmeksizin insanlığı sevmesini ve onlara yardım etmesini öğ-renmiş olan kimselerdir.

Hayvanlara insafsız ve zalimce hare-ket edenlerin tekâmülleri gecikir. İnsanlar dünyada en yüksek yaratıklardır ve ken-dilerinden daha dün seviyede yaratılmış o-lanların korunmasından sorumludurlar.